

Nobel

Ötven gramm kollodium és ugyanannyi nitroglycerin vegyületének felfedezése következtében óriási vagyonra tett szert egy addig kevésbé ismert svéd nagyiparos-család egyik zseniális tagja. A neve: Nobel Alfréd. Az a tény, hogy a vízzel beitatott kollodium-gyapot, egy kevéske anilin hozzáadása mellett hosszabb ideig a nitroglycerin hatása alatt tartva is kitűnően állja a hevítést, sőt szarunemű anyaggá feldolgozva üthető és gyújtható és mégis borzalmas erejű robbanóanyag, ha gázosítják: ez a tény, tagadhatatlanul hatalmas fegyvert adott egykor egymás ellen a hadviselő emberiség kezébe és gigantikus jövedelmekhez juttatta föltalálóját. A gondolkodó emberiség azonban ma nem annak a Nobel Alfrédnek születési centennáriumát ünnepli, aki feltalálta a dinamitot, hanem azét az emberét, aki minden vagyonát annak az egyetlenegy célnak szolgálatára hagyományozta, hogy — feledtesse a dinamitot. Feledtesse, hogy Nobel Alfréd adta az ember kezébe az akkor legtökéletesebb robboló eszközt az ember ellen és egész vagyonát áldozta arra, hogy a romlandó emberi testet és a még romlandóbb emberi lelket megóvja a pusztulástól és az emberiség legkitűnőbb tehetségeit a béke, az emberszeretet és a haladás szolgálatába állítsa. A világ ma a Nobel-díjak alapítójára emlékezik és annak emléke előtt hajítja meg kegyelete zászlaját, aki a dinamitgyárak fenyegető kéményrengetege között is a földi béke ragyogásáról álmodozott.

Ma, amidőn legalább olyan messi vagyunk az emberiség békekorszakától, mint amilyen óriási távolság választja el tökéletességben a dinamitot az azóta feltalált robbolószerkeztől és halálos pusztító-eszközök kísérteties arzenáljától — talán eltörpül annak a kérdésnek érdekessége, hogy hozott-e enyhülést, vagy nem Nobel Alfréd leike számára a saját nemes elhatározása. Kétségkívül igaz, hogy a Nobel-díjjal kitüntetett és komoly anyagi támogatásban részesített orvosok, vegyészek, diplomaták, írók és államférfiak számos olyan felfedezéshez segítettek az emberiséget, amelyek megkönnyítették a testi betegségek leküzdési módját és utakat mutattak a békét szomjazó lelkek számára egy jobb és tökéletesebb emberi társadalom kibontakozása felé. Am hadd vessük fel a kérdést: az a vagyon, amely a dinamitgyárakban keletkezett, gátat vetett-e az ugyanakkor ott született technikai rombolás, a tudományosan megalapozott mesterséges tömeghalál rontó-szellemének...? Egy Koch, egy Curie, egy Briand és a többi Nobel-díjas világhíresség tevékenységének összesített eredménye elégségesnek bizonyult-e hozzá, hogy győztesen vehesse fel a versenyt a robbolás, a háborús technika zsenijeinek kábitó „eredményeivel”...?

A halálsugarak, a kék, sárga, zöld és ibolyaszínű és szintelen, sőt szagtalan gázok, az elektromos energiák rettentő világa azóta született, hogy a dinamit feltalálójára örökre lehunyta mélységesen szomorú, messzinézó szeméit. A tökéletes laboratóriumokban Nobel halála óta is ugyanegy lombikban, talán ugyanegy mikroszkóp alatt, tűzálló kémcsők és analizisek forrongó lázában éppúgy születnek a világmegváltó, mint a világot ronlas-fenyegető felfedezések. Az elektromosság, amely fényessé és hangossá teszi éjszakáink sötétségét és csendjét, láthatatlan energiával 40.000 kilométeres távolságokon át döntheti romba házainkat és csak most kapjuk a hírt Clairemond-Ferrandból, hogy az ottani kémiai intézet igazgatója az új illatszerek-kompozíciók kutatása közben fedezett fel egy új mérgező-gázt, amely hatásában felülmúlja az összes eddig ismert szörnyűségés kék, sárga és ultraviolett-gázhalált. Ezt a gázt nem állíthatja meg semmiféle hatalom halálos utján és nem védhet meg ellene semmiféle gázálarca vagy földalatti taverna... Ebből az egész tragikus komplexumból, amely illatszert keresett és halálgázt talált, százezernyi messziségből is kiérezük annak a zseniális svéd felfedezőnek minden mélységesen emberi tragikumát, aki egy végzetes pillanatban a világra idézte a technikai robbolás szellemét, hogy aztán többé aranytömegeivel és az egész kultúremlékiség békevágyával egyetlenben hiába birkózzék vele. A goethei „Zauberlehrling” misztikus tragikumát a Nobel Alfréd élet-

Németország bejelentette kilépését a Népszövetségből

és nem vesz részt többé a leszerelési értekezleten

Óriási izgalmat kelteit az egész világon Németország elhatározó lépése -- „Nem irunk alá olyan szerződéseket, amelyeket becsületes ember és becsületes nemzet nem fogadhat el” -- Hitler kancellár felhívása a német néphez -- Hindenburg aláírta a birodalmi gyűlést feloszlató rendeletet -- November 12-én új választás és népszavazás lesz Németországban

Hitler: Németország nem tűrhette állandó megaláztatását

Berlinből jelentik: Hitler Adolf német birodalmi kancellár ma délelőtt közölte a német sajtó képviselőivel azt az elhatározását, hogy Németország kilép a Népszövetségből és visszahívta delegátusait a leszerelési konferenciáról is. Ezenkívül feloszlatta a birodalmi gyűlést és népszavazást rendel el, amelynek feladata lesz dönteni a kormány politikája felől. Közvetlenül a birodalmi kancellár sajtóankétja után megérkezett Berlinbe a jelentés, hogy a birodalmi gyűlés feloszlata már meg is történt. Hindenburg birodalmi elnök aláírta a birodalmi gyűlést feloszlató rendeletet és az új választásokat november 12-ikére tűzte ki, azzal az indoklással, hogy alkalmat kíván adni a német népnek, hogy a további sorsára nézze döntő kérdések tekintetében állást foglalhasson.

A sajtó előtt tett nyilatkozata szerint Hitler kancellár azzal indokolta meg Németországnak a Népszövetségből való kilépését és a leszerelési konferenciáról való visszavonulását, hogy Németországot oly feltételek elé akarták a leszerelés kérdésében állítani, amelyeket Németország megaláztatónak tekint, a német birodalom méltóságával nem tart összeegyeztethetőnek és amelyeket Németország el nem fogadhat. Közli a berlini jelentés azt is, hogy a birodalmi gyűlés feloszlataásával egyidejűleg feloszlatták az összes tartományi gyűléseket is, de az ezekre vonatkozó új választásokat még nem írták ki.

Hitler kancellár este 8 órakor a rádióban indokolta meg a német nép előtt a kormány váratlan elhatározását. A kancellár rádió szövegét valamennyi német állomás közvetítette.

„Hajlandók vagyunk a legutolsó ágyunkat és gépfegyverünket is megsemmisíteni”

Berlinből jelentik: A történetek után a német birodalmi kormány a következő felhívást bocsájtotta ki:

A birodalmi kormány és a német nép eltökélte abban, hogy a béke, a kiengesztelődés és a megértés politikáját akarja folytatni és minden cselekedetének alapja kell, hogy legyen ez a politika. A kormány és a nép elutasítják az erőszakot, amely megengedhetetlen eszköz az európai államok közösségén belül fennálló viszályok elhárítására. Örömmel járunk hozzá, hogy a világ bármilyen tényleges leszerelést hajtsa végre és

tragédiája — de hogyan is bírhatott volna ez az egy magaradóbb ember azzal a szellemmel, amelyet ma már az egész emberiség összefogása sem bír visszaparancsolni a láthatatlan semmiségbe, ahonnan ránszabadultak...?

Ha az egész világ intellektuális és anyagi hatalmasságai idején követnék a tragikus emlékeztető Nobel Alfréd példáját, talán kevésbé arány-

hajlandók vagyunk a legutolsó ágyunkat és gépfegyverünket is megsemmisíteni, a legutolsó katonánkat is elbocsájtani a hadseregéből, ha a többi nemzet is ugyanerre szánja rá magát.

Öszinte óhajunk, hogy a többi nemzetekkel, még volt ellenségeinkkel is az egymás közötti jóviszony helyreállítása érdekében tárgyalásokat indítsunk meg. Hajlandók vagyunk a leg-hosszabb időre szóló megnemtámadási szerződés kötésével Európa békéjét biztosítani. A nemzetközi intézményekben és szerződéseinkben való részvételünk elkerülhetetlen előfeltétele az egyenjogúság.

„A német birodalmi kormány és a német nép egyike abban, hogy a leszerelési értekezletet el kell hagyni és ki kell lépni a Népszövetségből, amíg meg nem lesz az egyenjogúság. El vagyunk szánva bármilyen inség és üldözés vállalására is, semhogy olyan szerződéseket írjunk alá, amelyeket becsületes ember és becsületes nép nem fogadhat el. Nem akarunk résztvenni a fegyverkezési versenyben és a biztonságnak csak olyan fokát követeljük, amely biztosítja országunk jövőjét és népiünk szabadságát.”

Végül a felhívás kérdést intéz a néphez, hogy helyesli-e a kormánynak ezt a politikáját és hajlandó-e saját felfogása és akarata mellett ünnepélyes tanúságot tenni.

Neurath báró német birodalmi külügyminiszter a következő táviratot intézte Hendersonhoz, mint a leszerelési konferencia elnökéhez:

— A német kormány nevében közlöm, hogy a leszerelési tárgyalások nem tudták teljesíteni azt a fontos feladatot, melyet tőle vártunk. Az értekezlet meghiusulása miatt a né-

talán és reménytelen lenne ez a küzdelem a robbolás és az alkotás felszabadult szellemei között. A laboratóriumok illatszerek retortáiból feltörő halálgázak démonai előtt azonban riadtan állunk és tehetetlenül, mert még nem találtunk rá az egyetlenegy közös varázsszóra, amely újra a semmiségbe parancsolja vissza életünk vérre és aranyra-szomjas, sátni szellemeit. (J.)

met birodalmi kormány kénytelen elhagyni a leszerelési értekezletet.

Hitler kancellár ma külön felhívást intézett a német néphez, amelyben megemlíti, hogy Németországot keserű csalódások érték a Népszövetséggel kapcsolatban. Annak ellenére, hogy Németország készen volt a leszerelési végso következményeiig folytatni, más államok kormányai nem váltották be a békeszerződésekben és a megállapodásokban lezárított leszerelési fogadkozásokat. Most elhatározott formában közölték Németországgal, hogy a lealázó régi helyzet megváltoztatása a főbbi nagyhatalomnak nincs módjában és a fegyverkezési egyenjogúságot Németország részére meg nem adják.

Ezt a megalázó kiközösítést az önértékes német nép nem tűrheti.

„Jognélküli másodosztályú nemzetként nem veszünk részt a Népszövetség munkájában, ezért azt indítványoztam Hindenburg elnöknek — hangzott Hitler szövege — hogy ossza fel a parlamentet és bocsássa a nemzet szavazása elé a kérdést, kik legyenek azok a képviselők, akik a béke és a becsület szempontjainak figyelembevételével megadhatják a biztosítékot Németország érdekeinek megvédelmezésére. Biztosan hiszem, hogy a német nép egy tömegben, zárt sorokban áll a most tett hitvallásunk eszméi mögött.”

Genfben üresen maradt a német delegátusok helye

Genfi jelentés szerint Németországnak a Népszövetségből való kilépése itt óriási konsternációt keltett. Először senki sem akarta elhinni a hírt és ezért valóságos rohamot intéztek a népszövetségi körök emberei a német delegáció tagjai ellen kérdőzködéseikkel. A delegáció tagjai azonban a hír megerősítésén kívül nem voltak hajlandók semmit sem mondani. A délutáni ülésen azonban már a német delegátusok helye üres maradt. A delegáció este hagyta el Genfét.

Washingtonból jelentik, hogy ott leírhatatlan meglepetést keltett a német kormány elhatározásának híre. A külügyminiszeriumot az érdeklődők megrohanták. Kormánykörök kijelentik, hogy

a hír úgy hatott Amerikában, mint a derült égből a villámcsapás.

Londonban is óriási meglepetést keltett e hír. A lapok nem akarták elhinni a szenzációt és azt nyári kacának tartották először. A német lapok londoni szerkesztőségével ellenvalóságos telefonrohamot intéztek, hogy ellenőrizzék a hír valódiságát. A londoni esti lapok azonban már féldoldals címkével hozták a váratlan eseményről szóló tudósítást és a szenzációt azzal kommentálják, hogy Németország bombát dobott a leszerelési konferencia asztalára és a világ elé vitte a csata éles bárdját. A politikusok kijelentik, hogy Németország lépését egyáltalán nem értik, mert hiszen még a reggeli órákban a helyzet nem látszott reménytelennek.

Bécsben nagy aggodalommal fogadták a hírt

Bécsben szintén nagy aggodalommal fogadták a hírt, mert ugylátják, hogy ezzel Németország helyzete ismét kiéleződött. A kormányhoz közelálló körök kijelentik, hogy sejtették a német kormány gondolatát, csupán a Reichstag feloszlátásának elhatározását nem tudják megérteni.

Arról is megjelent ma rendelet, hogy a birodalom tartományainak helytartói a kancellár javaslatára az elnök által bármikor elmozdíthatók.

Párisból jelentik: Németország elhatározó lépésével kapcsolatban a politikai körök meglepetése általános. Valóságos bombának tartják a német kilépést. Olyan erejű volt ez a lépés, amely egész Európa életére kihatással lesz. Rámutatnak arra, hogy Németország ezzel a lépéssel ismét tanujelét adta annak, hogy nem hajlandó résztvenni Európa békés munkájában. Ezért már jóelőre Németországra hártják a felelősséget.

A német nép nagy fellélegzéssel fogadta a

merész lépést. Általános az a vélemény, hogy a német nép elviselhetetlen nyomás alatt állott. Simon angol külügyminiszter magatartása bebizonyította, hogy Anglia, Franciaország és Amerika valósággal blokkot formált Németország ellen, amelynek ezek után nem lehet más tennie, minthogy bejelenti kilépését abból a tömörülésből, ahol részére csak másodrangú jogokat nyújtanak.

Genfben jelentik: Szombaton délután Németország minden delegátusa elhagyta Genfét. Az állam népszövetségi megbízottai, Keller követ vezetésével visszatértek Berlinbe. A Népszövetség főtákarágánál dolgozó német főtisztviselők sorsa fölött még nem történt döntés.

A konferencia vezetősége közölte, hogy a leszerelési konferencia főbizottsága — Németország kilépése dacára — hétfőn ülést tart. Abban a tekintetben teljes a bizonytalanság, hogy a leszerelési konferencia milyen állást foglal el. Erősen foglalkoztatja a közvéleményt az a hír, hogy leszerelési egyezményt hoznak gyorsan létre, amit többségi szavazással fogadnak el. Ez is nehézségbe ütközik, mert a japán kormány feltételül szabta Mandzsukou elismerését ahhoz, hogy bármily — akár szárazföldi, de még kevésbé tengeri — leszerelési egyezményben részt vegyen. Hyen körülmények között egyhangúságra sem lehet számítani.

Az általános érdeklődés homlokterében a négyhatalmi paktum aláírásának egybehívása

Német és francia
nyelvet kitűnően bevált
módszerrel olcsón tanít:
PUY LEONKA, volt Batthyány-
ucca 7. sz. 4849

Hitler hatalmas rádióbeszédében indokolta meg Németország elhatározó lépését

Hitler ma este 7 órakor tartotta meg a világszerte nagy érdeklődéssel várt rádióbeszédét, amelyet az összes németországi leadóállomások közvetítettek. A német kancellár beszéde két részből állott, példátlan keserűségű panaszolta, hogy a világ teljesen elállt Németországtól és nem akariák megérteni az új német szellemet. Hitler beszéde másik részében pedig vázolta, hogy Németország ebből milyen konzekvenciákat kénytelen levonni. Beszédében mindvégig a világ fóruma előtt igyekezett bizonyítani Németország igazságát. Hitler kancellár még soha olyan lírai hangot nem ütött meg, mint ebben a beszédében. A kancellár Németország elszántságát hangoztatta, majd kifejtette, hogy

a világ nem viselkedett fairul a legyőzött német nemzettel szemben.

Németország önfeláldozó engedelmissége nemcsak hogy nem talált elismerésre, de nem is csökkentette a vele szemben fennálló ellenségeskedést és a világ nem értette meg a fair lojalitás parancsát. A német nép szárazon, tengeren és levegőben fanatikus liive volt a fegyverek összetörésének. A háborúutáni években a nemzet politikai vezetése pedig éppen azokban az időkben olyan férfiak kezében volt, akik szellemileg a győztes államok világában gyökereztek. A háború azonban nem lehet állandó állapot az emberiségnek és a béke nem lehet a háború örökkévalósága. Egyszer mégis csak közbssé kell válni győztesnek és legyőzöttnék egyaránt. Másfél évtizeden át várt és reménykedett Németország, hogy a gyűlölet és ellenséges légkörnek befejezése legyen. A versaillesi szerződés szelleme másképp hatott ki. El-

Ha szereli **FERMENT-ECETTEL** egészségét, **savanyít** Kapható mindenütt.

áll. Ez a paktum Franciaország szerint formálisan megszűnt. Francia részről még a locarno-i paktumot is semmisnek tekintik, mert ezt az egyezményt is a Népszövetség kereteibe illesztették.

Anglia tartózkodóan viselkedik. Simon külügyminiszter még szombaton este telefonon beszélgetést folytatott Macdonald miniszterelnökkel. Holnap, vasárnap az angol és francia külügyminiszterek, valamint Norman Davis között beható tanácskozásra ilnek össze, de ezt a tanácskozást Olaszország magatartása befolyásolni fogja.

Népszavazás november tizenkettedikén

A népszövetségi tanács zárt ajtók mögött, Németország nélkül, titkos ülést tartott.

Általában Genfben a hangulat rendkívül nyomasztó, mert Németország a negyedik nagyhatalom, amely kilépett a Népszövetségből. Németország kilépése sok zavart okozott Genfben.

Ugy Róma, mint Páris részéről tartózkodás nyilvánult meg. Berlinben az esti lapok egy része lelkesen méltatja az eseményt.

A birodalmi kormány proklamációjában közölte, hogy a népszavazás a német birodalmi gyűlési választásokkal egy menetben fog lezajlani november 12-én. A szavazóknak két cédulát adnak, az egyikben a nemzeti-szocialista-párt mint egyedüli jelölt, a másikon az igen vagy nem kérdés áll a szavazás céljára.

felejtették a szerződés alkotói, hogy a világ talpraállítását nem lehet rabszolgasítással elérni, hanem csakis bizalommal és együttműködéssel. Nem lehet Németországra rákötelezni azt, hogy a háborúért bünyösnek mondja magát.

Hitler beszédében hangsúlyozta, hogy a nemzeti-szocializmus kizárólag a kommunisták ellen irányul és a hitlerizmusnak ez az egyetlen ellensége. Németországnak köszönheti Európa, hogy megszabadult a kommunizmustól. Nyolc hónap alatt, a vértelen forradalom idején, 2 és negyed millió embert kapcsolóttak a termelés folyamatába. Ennek ellenére példátlan izgatás folyik Németország ellen és ez az izgatás mindenütt hitelre talált. Az emigránsoknak sikerült azt a célt elérniük, hogy tisztességes népet egymásra uszítsanak.

„Allandó megaláztatás . . .”

Ezután Hitler szívóciól jövő köszönetét fejezte ki Daladier miniszterelnöknek, aki legutóbbi beszédében a béke és megértés szavait mondotta el. Hangsúlyozza, hogy a Saar-vidék visszakerülése után Németország és Franciaország között területi kérdés nem merülhet fel. A legmelegebben óhajtja a békét Franciaországgal.

A weimari Németország vezetői becsületesen és jóhiszeműen mentek a Népszövetséghez, mint nemzetközi fórumhoz. A mai Németország ugyanigy ment a leszerelési konferenciára, ahol azonban másodrangú nemzetként kezelték, ami 65 milliós nemzetre nézve elviselhetetlen megaláztatást jelent. Ezért vonult ki Németország a leszerelési konferenciáról. Mert a nagyhatalmak képviselői kijelentették, hogy Németország egyenjogúsítását pillanatnyilag nem tartják keresztül vihetőnek. Németország a megaláztatás állandósításába nem mehetett bele. A német kormány őszintén és becsületesen kívánja a békét és így harcol az egyenjogúsításért. A november 12-iki választás meg fogja mutatni, hogy abban a küzdelemben az egész német nemzet mint egy ember áll a kormány mögött.

Építésszek! Építetők!

Gazdák! Földbirtokosok!

1a darabos mész

Désl cement

Bélapáttalval fehér cement

Égetett mészpor trágyázási célokra

Tűzifa és

8748

Mindenemű építkezési anyag

lehetősebb beszerzési forrása:

„GÁZAVA” Mészgyár és Kereskedelmi R.-T. Arad, Bulev. Regele Ferdinand No. 6. Telefon 918.

Nobel Alfréd századik születésnapja

Száz éve, hogy megszületett Alfred Nobel. Nevét a világ legnagyobb tudományos és irodalmi alapítványa tartja fenn. Kevesen tudják, hogy ugyanez az Alfred Nobel vegyészmérnök találta fel a dinamitot és a nitroglicerint. Élete munkájával a háborút szolgálta, végrendeletével a békét. Az évről-évre kiadott tudományos, orvosi, irodalmi és békedíj egyike azoknak a kevés kapcsolatoknak, amelyek a sokféle szakadt emberiséget legalább minden évben egy napra egységbe kövacsolják. A Nobel-díj nem egy nemzet, hanem az egész emberiség hódolatát nyújtja át évről-évre valamelyik nemzet nagy fiának. Szép és szerencsés egyesülése nemzeti büszkeség és az emberi szolidaritás ápolásának, egyforma ünnepe az egyes embernek és az emberiségnek. Ez a díj nem az ismeretlenség homályából ragadja ki a tehetségeket, hanem az egész világ fókuszát jelképezi egy delelőjére ért szép és előkelő pályafutás előtt. Azok az írók, akik Nobel-díjat kaptak, más és más eszközökkel gazdagították az emberiség önmagára alkotott képét. Frederic Mistralt, az első Nobel-díjast nagy távolság választja el Lewis Sinclairtól. Az egyik a mult hagyományait és kísérleteit hívta életre, egy elfelejtett, csaknem kihalt nyelvnek adott szótárt és új virágzást, a másik minden idegszálával a mába kapaszkodik, a mai ember elé tart tükröt. Harminc év óta adják ki évről-évre a Nobel-díjakat, tekintélyes összeget, huszmillió svéd koronát osztottak szét tizenöt nemzetet fiaik között, de a pénznel többet jelent az elismerés, amely egyformán ér minden gazdagnak és törekvőnek, ha az egész emberiséget gazdagítja. Október 21-én ünneplik meg Stockholmban ezt a nevezetes centennáriumot.

Vakmerő templomosztogatók garázdálkodnak a Mosóczy-telepen

Ma délelőtt feljelentést tett a rendőrségen Varga Lajos Mosóczy-telepi lakos, aki elmondta, hogy ma reggel a templomba ment és azt vette észre, hogy az összes perselyek szanaszét a földön hevernek. Valamennyi persely fel volt nyitva és tartalma, ami a hét végére való tekintettel jelentékeny összeg lehetett, eltűnt. A bejelentés után nyomban rendőri bizottság szállt ki a helyszínre, annál is inkább, mert az utóbbi hónapokban ez már a nyolcadik templomosztogatás. A Mosóczy-telepi templomot már harmadizben látogatták meg a betörők. A bizottság megállapította, hogy a tettesek az egyik oldalablakon hatoltak be, amit előzőleg, valamelyik istentisztelet alkalmával észrevétlenül kinyitottak. A vakmerő betörők valószínűleg azonosak azokkal, akik a többi templomosztogatást elkövették, mert a perselyeket ugyanolyan módon törték fel most is, mint más alkalommal. A betörők gumikeztyűvel dolgoztak, úgy hogy a rendőrség ujjlenyomatokat nem talált. Iancu Traian, a bünyügyi osztály vezetője vette most kezébe az ügyet és már a mai napon több előállítás történt. Valószínű, hogy ezuttal sikerül leleplezni az agyafurt betörőket, akik hónapok óta fosztogatják Arad templomait. A nyomozás a legnagyobb eréllyel folyik.

Kizártak négy ügyvédet a Reichstag-per mai tárgyalásáról

A külföldi ügyvédek a tárgyalásról a rendőrségre vitték

Berlinből jelentik: A Lubbe-per szombati tizenhatodik tárgyalási napja félórás késéssel kezdődött. A bíróság tagjai tanácskozásokat folytattak és ezért késétt a tárgyalás megnyitása. Dimitrov vádlott a szombati tárgyalási napon sem vett részt.

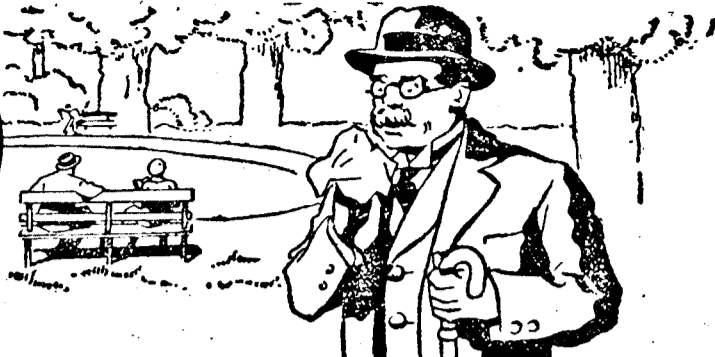
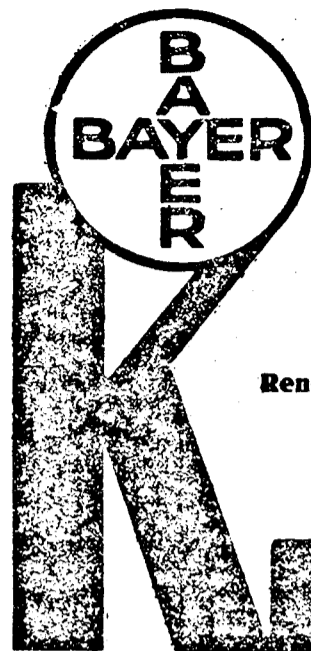
A szombati főtárgyalás megnyitása után Bünzger elnök közölte, hogy Gallagher amerikai, Willard francia és Dicev, valamint Grigorov bolgár ügyvédektől megvonta a belépőjegyeket. Tudu-

mására jutott ugyanis, hogy ezek a külföldi ügyvédek levelet intéztek a bolgár vádlottak védőjéhez. Teichert ügyvédhez s ebben a levélben azt állították, hogy Dimitrov vádlottat a rendőrség és a vizsgálat vezetésével megbízott hatóságok bántalmazták s ezek a német hatóságok megvetést és gúnyt érdemelnek. Mint ismeretes,

a külföldi ügyvédek tiltakoztak Dimitrovnak a főtárgyalásról való kizáratása ellen is,

azt állítván, hogy most már az egyedüli Torgler vádlott az, aki figyelemmel kísérhette a tárgyalás menetét, mert a másik két bolgár vádlott nem tud németül és a fővádlott Van der Lubbe pedig nincs beszámítható állapotban.

A tárgyalás szünetében az elnök által kizárt külföldi ügyvédek, úgymint a bolgár Grigoroff és Decseff, az amerikai Gallagheert és a francia Willardot eltávolították a teremből és kihallgatás céljából a rendőrfőnökségre kísérik.

Rendes körülmények között legkedvesebb időöltése.

azonban, ha köhögés gyöttri még a sétálásban sincs öröme. Pedig milyen egyszerűen megszabadulhat kinzó köhögésétől, használjon KRESIVAL-t s rövid időn belül eltűnnek a hűlés nyomai is.

KRESIVAL

Elmarad az Averescu-párt militarizálása

Általános tiltakozás a sárga ing ellen — „A pénzügy és a félelem teszi lehetővé a háború elkerülését” — Románia nem szállíthatja le a katonai szolgálati időt

Bucurestiből jelentik: A néppárt vezetőköreiben nagy feltűnést keltettek azok a híresztelések, amelyek arról tudtak, hogy Averescu marsall a párt kereteit militarizálni kívánja és kötelezővé teszi a sárga ing viselését. Az Adeverul megállapítja, hogy Trancu-lasi és Negulescu, valamint a néppárt több vezérégyénisége kijelentette, hogy inkább kilépnek

a néppártból. Végül kiderült, hogy maga a marsall sem óhajt fascista és militarista alapon álló berendezkedésről tudni és így a néppárt fascizálása és militarizálása, valamint a sárga ing viseletének kötelezővé tétele elmarad. Az egész ötlet a párt két vezetőtagjától eredt. A két korifeus azzal pattantotta ki az ötletet, hogy a tervhez maga a marsall is hozzájárult. Ezzel szemben Averescu marsallnak az álláspontja, hogy a párt maradjon politikai párt és az eddig követett irányban haladjon tovább.

Egyébként a belpolitikai életet Madgearu utazása érdekli elsősorban. A pénzügyminiszter ma délelőtt Sinaia-ban volt királyi kihallgatáson és este visszaérkezett Bucurestibe. A kormány helyzete nyugodt és ami a fizetések körüli különböző híreket illeti, nem egyebek pénzügyi manővereknél. Ezt igazolja az is, hogy Vaída miniszterelnök ma Kolozsvárra utazott és onnan utazik hétfőn Sinaia-ba, hogy az uralkodónak születésnapja alkalmából szerencsekívánatait kifejezze. A kormány nyugodtan tekint a párisi tárgyalások elé és készül a parlament őszi ülészakára. Cesianu párisi román követ hétfőn utazik vissza Párisba, állomáshelyének elfoglalására.

Lupu dr. nyilatkozatát közli az Adeverul mai száma. Lupu dr. kijelenti, hogy a gazdasági élet helyreállításának utja a restabilláció kell, hogy legyen kapcsolatban a pénzügyek teljes reformjával, a pénzügyigazgatás leegyszerűsítésével, az adók leszállításával, a visszaélések kiirtásával, becsületes közigazgatással és igazságszolgáltatással. Ami a szélsőséges mozgalmakat illeti, Lupu szerint az intelligenciára nem hatnak Zelea Codreanu fehér lovai és Cuza kabaréja, azonban a nyomorúságú küzdő falusi nép könnyen hajlik rájuk, mert már csak a csodákban hisz. Arra a kérdésre, hogy mi a véleménye a békeről, Lupu kijelentette, hogy nehéz profeciákról nyilatkozni, azt hiszi azonban, hogy két fontos tényező teszi lehetővé a háború elkerülését, az egyik a pénzügy, a másik a félelem. A mai generáció még tulságosan emlékszik a borzalmak idejére.

CORSO-MOZGO mai műsora:

JOHANN STRAUSS operette!

UDVARI BAL

Bécsi humor, muzsika és tánc.

LEE PARRY — GRETLE THEIMER — PAUL HÖRBIGER
MICHAEL BOHNEN

A 3 órai előadás 8, 12, 16, 20 lejes helyárakkal!

Vasárnap d. e. 11 órakor MATINÉ!

Két film egy műsorban!

MESÉK AZ IRÓGEPRŐL! Operette Renate Müller,

Hermann Thimig, Félix Bressart és

BÉCSI RAPSZÓDIA! Nils Alster, Beatrice JOE
Jegy lej 8-15-

Az őszi saisonnyitó nagy attrakciója!
Aláthatatlan gárda!
Brigitte Helm — Karl Ludwig Dieh

„RENAISSANCE“ divatáruház volt Fötér ajánlata:

Kabát és ruhaszövetekben: Angora, Bucklé, Jersey stb. legdivatosabb anyagokat fekete és divatszínben igényeinek megfelelően minden minőségben!

Selymekben: Tallia francia selyemgyárnak a téli szezonra creált lágyomlású divatselymeit pazar választékban!

Készséggel mutatjuk be választékunkat szíves érdeklődésre.

Consum könyvekre bármilyen újdonságunkat készpénzárban szolgáljuk ki!

Tisztelettel: **Renaissance** divatáruház
Bulev. Reg. Maria, volt Fötér

Pataky Veronika táncestélye

Ösztinte, nagy sikere volt Pataky Veronika művészi táncestélyének

Az ösztinte, tiszta lelkesedés forró kirobanása ünnepelte szombat este az aradi Városi Színházban Pataky Veronikát, ezt a művészi magaslapon álló, nagyon tehetséges és intelligens táncosnőt, aki lelkének csodálatosan kifejező mozdulatokba öntött kisugárzásával felgyújtotta, lángra lobbantotta a közönség lelkesedését, szeretetét, elismerését. Pataky Veronika a modern mozdulatművészet hivatott s legfiatalabb apostola, akinek szívében lüktet a ritmus, vérében kering a tánc és elmélyülő, komoly problémákkal foglalkozó lelkében gyökerezik a hatalmas, új perspektívákat nyitó mozdulatművészet minden lehetősége, kifejezési formája.

Vidáman lendült be a színpadra friss fiatalágában, ragyogó szépségében Pataky Veronika, aki első számként szellemes csevegésnek tetsző bájos táncprologot adott elő, majd táncszüittjének ritmusokba zökkenő, megkapó táncmuzsikájával varázsoltta el a közönséget. Mozdulatainak tökéletes harmóniája, arcmimikájának ékes, szinte szuggesztív beszéde egyszerűen érvényesült a „Kétségbeesés—Megadás” című pszichológiai mélységekben járó részben, míg üde, ujjongó, napsugaras lelke, fiatalága az „Ujjongás”-t vittette ki szikrázó szívárványszínekben. A nagy gondolkodók lelki problémái — egyik-másik még kialakulatlan, forrongó sejtésekben — s a költők eszmény után sóvárgó látomásai jutottak kifejezésre a „Viziók” című nagy tánciklusban. Az „Árvíz” alattomosan előtörő, majd mindent elsöprő áradata széles wagneri motívumokhoz hasonlóan hullámozik át Pataky Veronika minden porcikáján és szinte halljuk a zugó, mindent elnyelő katasztrófa hatalmas szimfóniáját. Megdöbbentő és lélegzetterítő, amikor ez a fiatal leány végigszenvedti előttünk a világháború vérzivatarába sodródott ifjú Ember kálváriáját a „Háború” című táncelőjátékban.

A legnagyobb elismeréssel kell megemlékezni a „Vasúti katasztrófa” című táncszámról, amelyben a vakvágányra siklott, ismeretlen végzet felé vágató Sors tempóját a Gép diktálja. Tüzes, ősi ösztönök kisugárzásával és szilaj temperamentummal alkotta meg a fiatal művésznő az „Allegro Barbaro”-t, amely a közönséget teljesen magával ragadta úgy, hogy a szünetben percekig lelkesen tapsolták Pataky Veronikát.

Szünet után a „Városok táncparódiája” követ-

Olesó őszi szünidei utazások a Földközi-tengerre,

az afrikai vonalak legmodernebb gőzöscivel.

1933. november 10-től november 30-ig.

1933. december 8-tól december 28-ig.

Utvonali: Arad—Hamburg—Rotterdam—Southampton—Lissabon—Ceuta—Malaga—Palma de Mallorca—Genova.
Menetdíj: 18.500 lel, mely összegben bennefoglaltatik az összes vasúti költség, vízumok, tengeri út a harmadik (turista) osztályon, elsőrangú étkezés, újszintén az egyes kikötőhelyeken rendezendő svönyörű kirándulások költségei.

Kedvező alkalom a Földközi-tenger szép környékének kényelmes módon való megismerésére.

Jelentkezések és felvilágosítások

a Hamburg—Amerika Linie S. A. R.

képviselőtől:

Künstlerer vízum- és utazási iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24. Telefon: 86.

kezett. Bécs keringős, grinzinger, könnyeimű 'evője. Berlin a Gépek Városa, a feltalálók, gondolkodók és munkások életének nagy szimfóniája és Páris, Páris a nő, az olcsó szerelem, a mámor varázslatos metropolis mesteri módon formálódik tökéletes életparódiává Pataky Veronika sajátos művészetének egyéni stílusában. Egyszerűségével megkapó, elragadó a „Két népies táncdallam”, amelyben a nép lelkét vetíti ki Pataky Veronika komoly megfigyelések, tanulmányok alapján. Az est koronája, kiemelkedő pontja a „Walzer” című tánc volt. Ebben a nagyon tehetséges fiatal művésznő saját lelkét, önmagát adta. Mozdulatainak gráciája, melegsége és arcmimikája elbűvölte a publikumot, amely nem akart távozni a színházból, tapsolt és ismételtetett volna akár reggelig is.

Dr. Antalné

külföldi tanulmányutjáról hazaérkezett. Legújabb arcképeket végzi az Orvosi Kosmetikai intézetben v. Zrinyi-ucca 14. sz. Végleges szőrtelenítés, szemölcs eltávolítás stb. 3855

Marlene Dietrich, Maurice Chevalier és Max Reinhardt — egy színpadon

A hírneves rendező végleg Párisba költözik, ahol Rothschild színházában a „Böregér”-rel mutatkozik be

Párisból jelentik: Max Reinhardt hosszú pályafutása során ez év őszén először kerül abba a helyzetbe, hogy bemutassa művészetét Páris közönségének. Reinhardt párisi vendégszerelését Henry de Rothschild készítette elő, aki a világhírű német rendező rendelkezésére bocsátotta színházát, a Theatre Pigalle-t. Páris egyik legszébb és legmodernebb színházát, Reinhardt párisi bemutatkozására a „Böregér” című klasszikus operettet választotta.

Az egész világon tisztelt és jólismert magyar származású Reinhardt Miksa rövidesen Párisba érkezik és megkezdí a „Böregér” próbáit. Magával hozza technikai munkatársainak egész vezérkarát. Vele jön Ludwig Kainer díszlettervező és annak munkatársa, Vladimir Szokolov, a kiváló orosz színész. Reinhardt kíséretében lesz Richard Gerner is, aki mint segédrendező részt vett a bécsi „Faust” előadás előkészítő munkálataiban is. Dvorszky műszaki igazgató a technikai munkálatok ellenőrzését végzi.

Érdekes, hogy a Pigalle-színháznak nincsen forgószínpada, noha a legmodernebb párisi színháznak tartják.

A Theatre Pigalle színpada egyszerű tolószínpad, amelyet tetszés szerint lehet sülyeszteni és a magasba emelni, csak éppen forgatni nem lehet.

A „Böregér” párisi bemutatóját, illetve nagyszabású reprizét Rothschild színháza már forgószínpadon mutatja be. A forgószínpad építésének előkészületei serényen folynak. Reinhardt két szenzációs ötlettel hozakodott elő.

A „Böregér” párisi előadása szereplőinek

élére Marlene Dietrich-t és Maurice Chevalier-t akarta leszerződteni.

Marlene Dietrich hosszú szabadságát Franciaországban tölti, de hollywoodi szerződésai értelmében már Amerikába készül és így nem vehet részt Reinhardt társulatának munkájában. A filmhatalmasok pedig nem járulnak hozzá ahhoz, hogy az isteni Marlene filmen kívül is fellépjen. Chevalier-t nem kötik filmszerződésai, de ő sem vállalhatja a neki szánt szerepet, mivel vendégszerelésekre ígérkezett el, amelyek abszolválása után, november végén ugyancsak Hollywoodba utazik.

A „Böregér” főszerepeit francia színésznők és színészek játsszák. Ezek mellett számos olyan német művész szerepel, akik nagy sikert értek el a „Böregér” berlini Reinhardt-előadásán is. Lotte Schöne, Grete Wiesenthal is fellépnek Párisban. Rájuk kívül Jarmila Novojná, a híres cseh származású énekesnő jut vezető szerephez. Az operett zenei előkészítését és zenei rendezését a berlini Erich Wolfgang Korngold végzi.

Reinhardt további párisi terveiről számos kombináció van, azonban senki sem tud bizonyosat. Reinhardt baráti köréből szerzett értesülések szerint a nagy német rendező további tervekkel egyelőre nem foglalkozik. Annyi bizonyos, hogy székhelyét Párisba teszi át és itt fog dolgozni. A francia színpadi szerzők és számos francia színház igazgatója különböző ajánlatokat tettek, de ezekről sem nyilatkozott még Reinhardt. Barátai azt hiszik, hogy a „Böregér” bemutatója után Mo-liére egyik klasszikus komédiáját fogja rendezni.

Aradiak PESTEN a

METROPOLBA szállnak

Rákóczi-ut 58.

308

150 kényelmes, modern szoba, hideg-meleg folyóvízzel, telefontal, központi fűtéssel, rádióval és csengőt helyettesítő elektromos fényjelzősekkel. Patinásnirű kiváló konyha. Az étteremben hangulatos cigányzene.

A valódi erdélyi FLEKKEN különlegességeket, vargabélest, kürtöskalácsot Ender flekkensütőmester készít.

Szobák 4.— pengőtől. Teljes penzió 9 pengőtől.

Uj vezetés alatt az aradi pénzügyigazgatóság főpénztára

A ma esti zárlat 22 millió lejt tüntet fel

Amint jelentettük, felsőbb helyről jövő intézkedés alapján **Körösi Rudolf** aradi első kerületi régi adóhivatalnokot helyezték a pénzügyigazgatóság főpénztárához, amelyet ezután ő fog vezetni. **Körösi** szombaton délelőtt át akarta venni a főpénztárt, azonban a pénztári hivatalos órák alatt lehetetlenség volt a zárlatot elkészíteni és mivel szombaton délután a pénzügyigazgatóságon nem tartanak hivatalt, vasárnap és hétfőn pedig ünnepi szünet lesz, tehát **Körösi a főpénztárt csak kedden veszi át.** Értesülésünk szerint **Prinz** Viktor felmentésében változás nem történik.

Szombat estére befejezték a zárlat elkészítését. A nagy munkában résztvettek: **Schöner** Ferenc főpénztáros és helyettese, **Körösi Rudolf**, valamint **Prinz**. Mivel a Nemzeti Bank a szombati ünnep miatt zárva volt és nem lehetett a pénzügyigazgatóságról a napi állandékot átvinni, az alábbi összegeket tünteti fel a zárlat: Az 1 és 2 lejes csomagokban 12 millió lejt (a múlt hónapban 15 millió lejt volt), papírpénz 7 millió lejt, ezüst százasokban másfél millió lejt, huszlejesekben kilencszázezer lejt, tízesekben hatszázezer lejt, ötletesekben kétszázezer lejt, összesen 22 millió lejt.

Egyébként **Prinz** és **Buda világségi adókerületi főnök** között a Banca Nationalánál felfedezett hamis ezerlejes miatt differenciák támadtak. Buda ugyanis felsőbb hivatalos helyen azt közölte, amit **Prinz**nek közvetlenül meg is mondott, hogy az általa pénteken reggel beszigáltatott ezresek csak egy óra múlva kerültek át a Nemzeti Bank fiókjához, tehát nem fedji a tényeket az az állítás, mintha a Világosról behozott adóösszeget azonnal átküldték volna a Banca Nationalához. Szerinte elég idő volna ahhoz, hogy a főpénztárban még villanylámpa mellett is megvizsgálják a 37 darab ezerlejes s mivel ez az ellenőrzés nem történt meg, az anyagi felelősség azt terheli, aki a 37 darab ezres bankjegyet átvette és az átvételi jegyzéket aláírta. Ezen az alapon **Popa** pénzügyi adminisztrátor kötelezte **Prinz**et, hogy ezer lejt, az állam kárát térítse meg. Ettől függetlenül a bünygyi hatóságok erélyesen nyomozzák, hogy miképpen kerülhetett Aradon vagy Aradmegyében forgalomba ez a hamisítvány?

Drágul a szörme
Neuländernél még olcsó

Fischer Eliz-palota. 3669

Rendkívüli jelentőséget tulajdonítanak Titulescu balkáni utjának

„Ujazásának célja a déli anant összekovácsolása” — A külügyminiszter Istambulba érkezett — Titulescu Ankarában megbeszélést akar folytatni a magyar államférfikkal

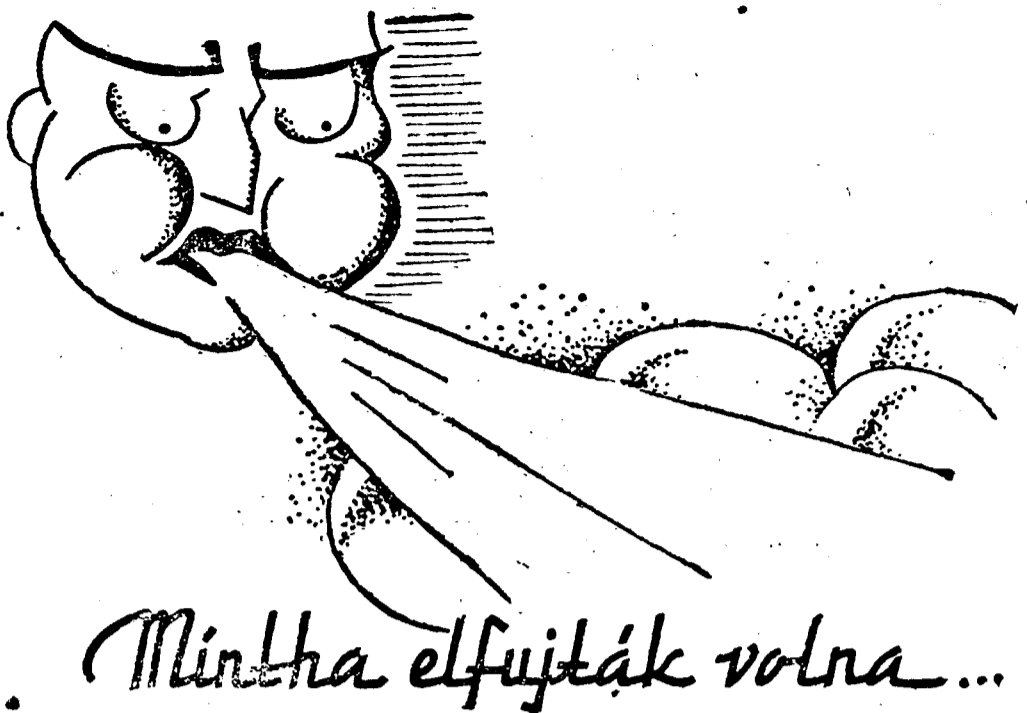
Bucurestiből jelentik: **Titulescu** külügyminiszter Szófiából jövet ma délelőtt 11 órakor Istambulba érkezett. A külügyminisztert a bucuresti-i török követ, Románia ankarai követe, a kisantant követe, a görög és bolgár követe és a helyi hatóságok képviselői fogadták. **Titulescu** külügyminiszter megtekintette a volt török fővárost, majd délután 6 órakor folytatta utját Ankarába.

Titulescu külügyminiszter balkáni útja feltehetőleg foglalkoztatja az angol sajtót. A Manchester Guardian szófia levelezője hosszabb táviratban számol be a szófia látogatás részleteiről. A lap a maga részéről azt a megjegyzést teszi, hogy az utóbbi idők diplomáciai utazásai között **Titulescu** útját kell a legfontosabbnak minősíteni. A Morning Post ezzel szemben azt írja, hogy **Titulescu** útjának va-

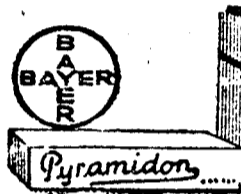
lódí célját titkolják. A lap szerint ennek a titokzatos utazásnak célja, a déli anant összekovácsolása, egy olyan nagyhatalomnak, amely Európa többi hatalmaitól függetleníthetné magát.

Párisból jelentik: A francia lapok a következő ankarai jelentést közlik: Ankarai politikai körökben rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítanak a küszöbön álló politikai megbeszéléseknek. **Titulescu** román külügyminiszter odaérkezését mára várják. A román külügyminiszter megbeszéléseket szeretne folytatni a magyar államférfikkal is és ezért ankarai tartózkodását meghosszabbítja.

Ezzel a hírrel kapcsolatosan a budapesti Magyar Távirati Iroda a következőket közli: Hivatalos helyen ilyen találkozásról senkinek sincs tudomása.

ugy mullott el fejfájása. Nem is csoda, mert „BAYER” kereszttel ellátott PYRAMIDON-tablettát használt. Migréneknek, fejtájánál, szellemi túlterheltségnél és reumás fájdalmaknál, csakis a valódi PYRAMIDON-tabletta a BAYER kereszttel.

Pyramidon

Bécsben temetik el Loránt Emánuel

Megérkezett Aradra az elhunyt vezérigazgató özvegye -- Gyász-szerletartás a textilgyárban -- Előreláthatólag kedden temetik Bécsben az elhunytat

Koszorúk és virágcsokrok özönével fejezi ki mélyszéges részvétét Aradváros előkelő társadalma **Loránt Emánuel** elhunytá felett. Ma már tömegesen érkeztek a koszorúk, amelyeket a Textilgyárban felállított ravatálnál helyeztek el. A résztvétlávratok Európa minden részéből érkeznek Aradra a mélyen sujtott család címére. Londonból, Párisból, Bécsből, Amszterdamból, Brüsszelből, Budapestről jönnek az együztérzést dokumentáló sürgönyök a Bohus-palotai gyászházhoz.

Ma már megtörténtek az előkészületek a temetésre. Délután fél négy órakor megérkezett Aradra özv. **Loránt Emánuelné**, veje **Beck** Ferenc, valamint **Klein**händler Ábris textilgyári igazgató és felesége kíséretében. Az özvegy nyomban kijelentette, hogy

az elhunytat Bécsben kell eltemetni és ehhez mértén állították össze a vasárnapi gyász-szerletartás programját. Eszerint reggel hét órakor szállítják át **Loránt Emánuel** holttestét a Textilgyárba, amelynek egyik földszinti termében ravatolozzák fel. Itt folyik le a szerletartás és ugyancsak itt bucsuztatják az elhunytat. Három óra után a koporsót kiviszik az aradi állomásra, ahol már külön vagon várja és délután 6 óra 50 perckor utnak indítják **Loránt Emánuel** holttestét Bécs felé. A holnapi szerletartásra számos idegen városbéli érkezik, többen avizálták megérkezésüket Bécsből és Budapestről, de azonkívül Erdély több városából is. Mára várták dr. **Schuh**r bécsi ügyvédet, az elhunyt jogtanácsosát, aki azonban nem érkezett meg, sőt nem küldött értesítést arra vonatkozólag sem, mikor érkezik.

A mai napon is számosan keresték fel a Bohus-palotai gyászházat, hogy részvétüket tolmácsolják az özvegynek. Özv. **Loránt Emánuelné** a csapás nagyon letörte, valósággal roskadozott ma este a fájdalomtól és fáradtságtól. Ötvenkét órát utazott egyfolytában az uriaszony, akivel csak Bécsben közölték ura halálának hírért. Az özvegy hétfő reggel utazik vissza az osztrák fővárosba, ahol adigra megteszik a szükséges intézkedéseket a temetésre, amely Bécsben előreláthatólag kedden történik meg.

CENTRAL-MOZGO: D. e. fél 12 órai matiné és d. u. 3 órakor mérsékelt helyárrakkal: A BORZALMAK HÁZA. Edgar Allan Poe novellájának filváltozata. Főszerepben: Boris Karloff. — D. u. 5 órától Clara Bow első beszélőfilmje: A VÖRÖS ÖRDÖG.

SELECT-MOZGO: D. e. fél 12 órai matiné és d. u. 3 órakor: TOM MIX LE-SZÁMOL. — D. u. 5 órától: AVE CAESAR (A kereszt jegyében). Főszerepekben: Fredric March, Elissa Landi, Charles Laughton és Claudette Colbert, (Ma utoljára). Az utolsó előadás kivételesen fél 10 órakor kezdődik.

HOLNAP, HÉTFŐN repriz-premier a SELECT-ben: Sylvia Sidney és Gary Cooper nagyszerű filmje: EGY NAGYVÁROS BÜNEL.

November 4. és 5-én

szombaton és vasárnap megérkezik Göre Gábor bíró ur Lepéndről a Fehér kereszt teremben rendezendő **4-ik Nefelejts szüreti bála** egybekötve Hegyaljai szüretiével, amelyre Önt is elvárjuk. 3858

Drótnélküli hullámjával

Marconi 40.000 kilométer távolságból dinamitbombát robbant

»A rövid elektromos hullámok nem maradnak a föld foglyai,« — mondta a nagy feltaláló, aki nagy gyakorlattal jövőt jósol az irányítható hullámoknak

Csikágóból jelentik: A dróttalan táviratkozás uttörőjének, Marconi szenáforának tiszteletére, — amint a lapok jelentették, — nagy ünnepeket rendeztek. Marconi szerényen kitért a hivatalos ceremóniák elől és az ünneplést két érdekes kísérletének bemutatásával köszönte meg.

Az első kísérlet abból állott, hogy egy nagy távolságban elhelyezkedő jachtról dróttalan hullámok útján gyújtotta fel a világkiállítás világítási hálózatát. Ez a trükkje Marconinak nem új ismeretes, hogy legutóbb Angliából gyújtotta meg az ausztráliai Sidney kiállítópala lámpáit, azonban a „trükk“ elegáns és szemléltető módja sokezer embert meggyőzött a dróttalan hullámok gyakorlati használhatóságáról. Természetes, hogy Marconi a csodálatos gombnyomással nem a világítási hálózat fénybeborulásához szükséges elektromos mennyiséget küldte óceánokon, városokon, hegyeken keresztül Sidneyba, hanem csupán egy kis relais kapcsolót be a hullámokkal, amely a világítóáramkört zárta, illetve nyitotta. Ott még nem tartunk, hogy korlátlan mennyiségben tudjuk az elektromos energiát drótnélküli úton bárhová eljuttatni. De ennél a kísérletnél is nagyobb sikere volt Marconinak második experimentumával. Marconi ugyanis felrobbantott egy dinamitbombát egy olyan elektromos hullám segítségével, amelyet negyven ezer kilométeren át juttatott el a bomba gyújtószerkezetébe.

Huszezer ember gyűlt össze ennek a nem mindennapi kísérletnek megtekintésére. A nézőket biztonsági berendezések védték a nagy dinamitbombától, amely középen volt elhelyezve egy magas oszlopon. Marconi beállítható rövidhullámokat indított el a bombával ellenkező irányba. A rövidhullámok körbe szaladták a földet s csak a mintegy negyven ezer kilométer megtett ut után jutottak az ellenkező oldalról vissza a dinamitbomba gyújtószerkezetéhez, amelyet működésbe hoztak, mire a bomba hatalmas dörrenéssel explodált. A jelenlévők bámulata és lelkesedése határtalan volt. Valóságos megostromolták a kiváló tudóst, aki kijelentette az újságírók előtt, hogy azok a rövidhullámok, amelyekkel a dinamitbombát is felrobbantotta, áthatolnak a levegőréteg legmagasabb, elektromostöltésű rétegein is, ki a világűrbe. Ezzel az a fölfogás, hogy a rádióhullámok a levegőburok foglyai maradnak, örökre megdőlt.

Szelvény 5 százalék pénztári kedvezményre

WEISZ SÁNDOR

divatáruház, a Segesvári selyemgyár főlerakatahoz, Str. Bratianu, Minorita-palota, 3732

Csak fizetés alkalmával kell felmutatni!

Arad legrégebb, speciális, modernül berendezett **paplankészítő**

HAUBENREICH-cég: Arad, v. Széchenyi- és Batthyány-u. sarok.

Nemes Mancsi Budapesten tartózkodik

Allítólag hamis utlevéllel érkezett Magyarországra

Valeanu Aurel és Nemes Mancsi Aradról való eltűnése nemcsak Erdély, de a külföld sajtóorgánumait is kivétel nélkül foglalkoztatta. Budapesti művészkörökből most újabb, érdekes adatok kerültek nyilvánosságra, amelyekből kiderül, hogy Nemes Mancsi hamis utlevéllel Budapesten tartózkodik — egyelőre ismeretlen helyen. Nemes Mancsi ugyanis hétfőn,

Felavatták

az aradi fedett teniszpályát

Ma ünnepélyes keretek között, előkelő közönség jelenlétében avatták fel az aradi fedett teniszpályát. Fringhián mérnök modern fedett teniszpályáján ma játszották le az első mérkőzéseket. Az eredmények a következők: San Galli—Fringhián 6:1, 6:2. Botez, Hamburger—Farkas, Wechsler 6:1, 6:2, 6:2. Piso Lyane—Caracostáné 1:6, 6:1, 8:6. San Galli—Táncos 6:3, 6:1. Botez—Gitta 6:2, 6:1. 61. Hamburger—Wechsler 6:2, 6:4, 6:1. Fülöppné, Hamburger—Piso Lyane, Weininger dr. 6:3, 7:5. Botez, Hamburger—Gitta, Crasnic dr. 6:2, 6:1. A verseny, amely mindvégig izgalmas volt és élvezetes küzdelmet nyújtott, holnap folytatódik.

kedden és szerdán be-be nézegetett a budapesti Newyork kávéházba, ahol kartársainak kérdészködésére elmondotta, hogy azért nincs jelenleg szerződésben, mert a kolozsvári és aradi társulatoknál nem kapta meg soha a gázsiját s így nincs bizalma az erdélyi színházakhoz. Leghőbb vágya az, — mondotta — hogy Magyarországon nagyobb vidéki társulatnál helyezkedhessen el s erről már tárgyal is egy budapesti színházi ügynökséggel.

A művész mintegy mellékesen azt is megemlítette, hogy egy erdélyi hódolójának társaságában érkezett Budapestre. Szerda óta azután nem látták a New-Yorkban többé Nemes Mancsit. Bizonyára ekkor gondolt már arra, hogy az aradi prefektúrán felfedezték Valeanu Aurel sikkasztását. A bejelentő-hivatal adatai alapján nem tudott a budapesti rendőrség a fiatal pár nyomára akadni, azonban az eddigi megállapítások szerint Valeanu Aurel és Nemes Mancsi hamis utlevéllel lépték át a román határt. A budapesti rendőrség most sorra veszi mindazokat, akik az utóbbi napokban román utlevéllel érkeztek a magyar fővárosba. Remélik, hogy ilyen módon sikerül legalább Nemes Mancsi tartózkodási helyére bukkanni.

A bábaképző intézetet újra felállítják Aradon

Az egészségügyi miniszter rendelete értelmében az ősz folyamán megkezdődik a tanfolyam

Figyelemreméltó fordulat következett be az aradi Fischer Eliz-palotában elhelyezett nőgyógyászati-kórház életében. Amint ismeretes az Aradi Közlöny olvasói előtt, néhány Albu Cornél dr. igazgató-főorvos elhalálása után az egészségügyi miniszterium a nőgyógyászati kórház és szülészeti klinika mellett működő bábaképző-intézetet arravaló hivatkozással, hogy Aradon nincsen egyetem, megszüntette. Miután a szülészeti klinika és nőgyógyászati kórház élére a miniszterium az aradi származású dr. Vuia Salvator temesvári igazgató-főorvosot nevezte ki, az új igazgató, előkelő összerakottái segélyével, energikusan és főleg eredményesen látott hozzá, hogy a nagymultú és kitűnő hírű egészségügyi intézmény ügyeit rendbehozza.

Dr. Vuia Salvator igazgató-főorvos Nagy Kálmán intézeti gondnok segítségével legelső sorban is a közegészségügyi intézmények anyagi ügyeit hozta rendbe, majd lépéseket tett annak érdekében is, hogy az egészségügyi miniszterium a fennálló rendelkezések ellenére is visszaadja az aradi Fischer Eliz-kórháznak a bábaképző-tanfolyamát. Amint értesülünk, az igazgató-főorvos ezirányú fáradozásait is siker koronázta, amennyiben az egészségügyi miniszterium rendeletet adott ki, amelyben 1933. év őszétől kezdődőleg újra visszaállítja az aradi bábaképző-tanfolyamot.

A rendelet értelmében az aradi Bábaképző-intézet kétéves kurzusokat fog tartani. Az első évi kurzusra 15 növendék jelentkezését engedélyezték, míg ez a létszám a második évfolyamon még öt növendékkal növekedik. A tanfolyamra jelentkező növendékeknek minden hónapban 500 lejt kell fizetniük, amelyért nemcsak tudományos kiképzést, hanem kosztot és teljes ellátást is kapnak. A miniszterium a szokásos ingyenes helyek létesítéséhez mind-ezideig még nem járult hozzá, mivel a már megszavazott költségvetési keretek erre nem nyújtanak módot, de komoly remény van rá, hogy rövid időn belül, egy új költségvetési év keretei között sikerül a visszaállított aradi Bábaképző számára is néhány ingyenes helyet szerezni.

FILM KÖZLÖNY

A vörös ördög

Clara Bow első nagy hangosfilmjének bemutatója a Centralban

A vöröshaju, igazán fekete szemű, temperamentumos Clara Bow, aki botrányaival népszerűségét az utóbbi esztendőben aláásta az amerikai közönség előtt, amely ilyen tekintetben nem ismer kíméletet, végre visszatért a filmvilágba és első nagy beszélőfilmjével ismét a közönség kedvenceinek sorába emelkedett. Egy szertelen modoru, elragadóan temperamentumos félvér leányt alakít a szépséges Clara, egy dús gazdag ültetvényes leányát, aki nem is sejtí, hogy ereiben indiánvér is csörgedez. A forró, tüzesen kiégett indiánvér botrányos kalandokba sodorja a leányt, aki sok-sok szenvedésen keresztül, végre megtalálja a boldogságát... A cselekmény csak mutatós keret a kis „vörös ördög“ játékához. Clara Bow ebben a testére szabott szerepben ismét megmutatta a mozikközönségnek, hogy egyike a legtehetségesebb, legsokoldalúbb és legelbájozóbb filmszínésznőknek. Partnere: Roland Gilbert, a nagynevű John Gilbert fivére, aki sokkal rokonszenvesebb, elegánsabb megjelenésű és szerényebb játékmódoru, híressé vált fivérével, rajta kívül a szöke Thelma Todd és a lebilincselően szép Estelle Taylor alakítják a vezető szerepeket. A rendezés eleven, kifogástalan.

Műlakatosság, gépműhely, fémöntőde, autoalkatrészek szakszerű készítése, speciális fogaskerekek marása

Ladislau ASSAEL László 2907
Arad, Calea Radnei No. 35. (volt Radnai-ut 35. szám).

Autogén hegesztés, Präcisios mérőeszközök gyártása.

Alaptalan dr. Bedő Árpád feljelentése dr. Nedelcu városi főügyész ellen

Ujabb fordulat a Palugyay-cég körül támadt honorárium-perben. — A Tábla jogerősen elutasította dr. Bedő Árpád keresetét

Beszámoltunk ma arról, hogy dr. Nedelcu Miklós városi főügyészt pénteken kihallgatták az aradi első számú vizsgálóbírói hivatalban egy honoráriumperből kifolyólag. Az ügyben ma sikerült újabb adatok birtokába jutnunk, a melyek más megvilágítást adnak a megindult pereskedésnek s ennek folytán a megállapított helyzet a következő:

Bedő Árpád dr. aradi ügyvéd néhány évvel ezelőtt a Palugyay-cégnek több ügyében működött közre és ezért nagybösszegű honoráriumot kért. A cég végül 75 ezer lejes végkielégítést ajánlott fel az ügyvédnek, azzal a kikötéssel, hogy teljesen megszüntet minden akciót a céggel szemben. Miután az ügyvéd nem tett eleget a feltételnek, Palugyayék megtagadták a 75 ezer lej kifizetését. Bedő dr. ekkor perrel fordult a cég ellen, azonban ugy az aradi törvényszéknél, mint a temesvári táblánál elutasították keresetét. Mindkét tárgyaláson dr. Nedelcu Miklós a Palugyay-cég képviselőjében aktákkal igazolta, hogy Bedő dr.

követelése alaptalan és ezeknek a bizonyítékoknak betérjesztése döntötte el a pert.

A táblai ítélet után Bedő dr. feljelentést tett Nedelcu dr. ellen, akit azzal vádolt meg, hogy a Palugyayékkal kötött megállapodásának az eredetivel nem egyező másolatát mutatta be a bíróságnak és ennek alapján utasították el keresetével. Nedelcu dr. kihallgatása alkalmával beigazolta, hogy Bedő dr. feljelentésének adatai nem felelnek meg a valóságnak, mert a honorárium-per során nemcsak a másolatot, hanem magát az eredeti okiratot is becsatolta a per aktáihoz. Ezt maga a vizsgálóbíró is megállapította. Megállapítást nyert továbbá, hogy a másolat teljesen azonos az eredeti egyezségi szöveggel s hogy ezen okiratok alapján vesztette el Bedő dr. a perét ugy a törvényszék, mint a tábla előtt. Különös érdekessége a pernek, hogy a temesvári tábla még másfél évvel ezelőtt hozta meg döntését, de dr. Bedő még a mai napig sem támadta meg ezt az ítéletet, amely így jogerőre emelkedett.

A RENAISSANCE PENSIO Budapest szívében IV. Irányi-utca 21.

Tökéletes komforttal berendezett családi ház. — Minden szobában központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, rádió, telefon. — Kötöny konyha, kívánatra diétás ellátás. — Társashelyiségek. — Villamos és autóbusszközlekedés minden irányban. — Lift éjjel-nappal. 252

Az október 20-án induló filléres gyors pontos menetrendje

Még három napig lehet jelentkezni a sportvonatra

Az október 20-án induló filléres sportvonat iránt hatalmas érdeklődés nyilvánul meg, ami annak tudható be, hogy a mai viszonyok között is minimális költségek mellett vehet részt a társasutazásban bárki, aki fontos ügyeinek elintézésére, rokonainak, ismerőseinek látogatására vagy szórakozás céljából szeretne Budapestre vagy Bécsbe utazni. A társasutazás részvételi díja: kollektív utlevéllel 1025 lej, amelyben a Ripensia-NAC kombinált és az Ujpest-Hungária kombinált mérkőzésére szóló jegy is benne foglaltatik. A társasutazásban való részvételre még három napig, október 17-ig lehet jelentkezni az Aradi Közlöny kiadóhivatalában százejes pótdíj lefizetése mellett, ami a késedelmes jelentkezéssel járó költségeket fedezi. Egyéni utlevéllel pedig 18-ig fogadnak el jelentkezéseket, természetesen a százejes pótdíj lefizetésével. Az egyéni utlevéllel utazók számára a társasutazásban való részvétel díja mindössze 775 lej s ebben az összegben a Ripensia mérkőzésére szóló jegy ára is bennfoglaltatik.

A rendezőség megállapította a pontos menetrendet, amely a következő:

A filléres gyorsvonat Aradról 20-án, pénteken délután 4 óra 15 perckor, Budapestről kezik délután 4 óra 15 perckor, Budapestről azok, akik Bécsbe szándékoznak utazni, este 11 óra 40 perckor indulnak tovább és szombat reggel 6.25-kor érkeznek Bécsbe. Bécsből visszaindulás Budapestre 26-án reggel 8 óra 25 perckor, érkezés Budapestre 26-án délután 12.40 perckor. A társasutazás résztvevőinek különvonata 26-án délután 2 óra 35 perckor indul vissza Budapestre és Aradra este 10 órakor érkezik meg. Azok, akik nem akarnak hat napot Budapestben tölteni, már október 23-án

visszatérhetnek, azonban már a jelentkezésnél be kell mondaniok, hogy csak három napot akarnak Budapestben tölteni s ezzel egyidejűleg lefizetik a III. osztályon a 170. II. osztályon a 230 lejt kitevő pótdíjat, miután a menetrendszerinti gyorsvonatot kell igénybe venniük, és ez költségtöbbletet jelent.

A bécsi rendőrség letartóztatta Roboz Béla titokzatos barátját

A családtagek az emberrablás vádját emelték ellene — Folyik a nyomozás
Roboz Béla rejtélyes halála ügyében

Bécsből jelentik: Roboz Béla felesége a bécsi rendőrségen feljelentést tett férje titokzatos halála ügyében. A nyomozás megindult, de eddig nem tudott világosságot deríteni a halál mögött húzódó rejtélyekre. A magyar hatóságok, mint ismeretes, olyan értelmű hivatalos jelentést adtak ki, hogy Roboz Béla tiltott uton átlépte a magyar határt és a magyar határőrség elfogta. Kihallgatása közben Roboz megmérgezte magát.

Ezzel szemben Roboz családtagjai azt állítják, hogy Roboz Bélát erőszakkal cipelték át a magyar határon s magyar földön meggyilkolták.

A család állítása szerint Roboz igazoltatása után megkísérelte, hogy osztrák területre meneküljön, de a magyar határőrök utána lőttek és több revolverlövessel halálosan megsebeztek. Miután a hozzátartozók csak a holttest temetése után kaptak értesítést a községi

Igyen egy próbát a hírneves
fenségesen illatosított
Germandrée
szappannal

Ujabb tüntetés készült Bleyer Jakab ellen

Kornis dékán akadályozta meg a tüntetést a budapesti egyetemen

Budapestről jelenik: Ismeretes az az affér, amelyet Bleyer Jakab egyetemi tanár emlékezetes parlamenti beszédével váltott ki az egyetemi diákság körében. Az egyetemi diákság annak idején kimondotta, hogy Bleyer Jakab előadásain nem jelenik meg, mire Bleyer a mult félévben már nem is fejezte be előadásait.

A tudományegyetemen a napokban kezdődtek meg az előadások és a diákok újra elhatározták, hogy bojkottálni fogják Bleyer Jakab előadásait. Mára volt hirdelve Bleyer első előadása ebben a félévben, amely alkalommal a diákok zsufolásig megtöltötték a tantermet. Alig kezdte meg azonban Bleyer Jakab előadását, a diákok zajosan kiáltozni kezdtek:

— Hangosabban, hangosabban, nem hallunk semmit!

Bleyer Jakab egy ideig folytatta előadását, majd mikor látta, hogy a diákok nem hallgatnak el, felállt helyéről és eltávozott az előadói teremből. Kis idő múlva azonban Kornis Gyulával, az egyetem dékánjával tért vissza. Kornis Gyula kijelentette, hogy a tanteremben csak a bölcsészhallgatók maradhatnak, míg a többieknek távoznok kell. Ezután saját maga állt a tanterem ajtajához és személyesen leigazoltatta a tanteremből távozó diákokat. Ez alkalommal kitünt, hogy a tanteremben legnagyobb részt más fakultásbeli, főleg joghallgatók voltak jelen. Az incidens után Bleyer Jakab zavartalanul megtarthatta előadását.

polgármesteri hivataltól, a magyar hatóságoktól kérték a holttest exhumálását és a bírói vizsgálat megejtését. Errevonatkozóan még nem történt döntés.

Ismeretes, hogy Roboz Bélát az elmúlt hét szombatján egy volt iskolatársa, aki Zelky Jenő huszárszázadossal azonos, Friedbergbe hívta és Roboz vezetés útjára Zelky társaságában indult el. A család tagjai Zelky ellen az emberrablás vádját emelték. Zelkyt a vasvári rendőrségen kihallgatták és ott elmondotta, hogy ő maga is veszedelmes helyzetbe került, amikor a magyar hatóságok tiltott határátlépés miatt Roboz Bélát feltartóztatták. Neki azonban sikerült az erdőbe menekülnie. Erélyesen tagadja, hogy része lenne Roboz Béla halálában.

Közben Zelky visszatért Bécsbe, ahol a rendőrség Roboz Béláné feljelentésére ma délután letartóztatta.

Kihallgatása még tart a bécsi rendőrség bünygi osztályán.

A Nagyváradi Kereskedelmi Csarnok őszi kiállítása október 21—29.

50%-os menetdíjkedvezmény a visszautazásnál az összes vonalakon. Vasuti kedvezmény október 18—31-ig. — Utazási igazolványok díjmentesen kaphatók a kiállítás pénztáránál. Az odautazáshoz váltott vasuti jegy megőrzendő 3922

Férfiszövet kiárúsítás — minden elfogadható árban

RECORD áruházban

Sirada Eminescu 15.
(Deak F.-u.)

Női divatszövetek, vásznak, flanelok, paplanok
most szentelés olesó árban.

H I R E K

Költőverseny — bofrányokkal

Marinetti, a futuristák vezére, az Olasz Királyi Akadémia tagja, egy hónappal ezelőtt költőversenyre hívta ki Itália sok tízezer költőjét. Ő maga tüzte ki a témát: a speziai öböl megénekélése. De azt is kikötötte, hogy a „csodák ez öblének természeti és emberalkotta” szépségeit nem elavult hasonlatokban és ósdi, erőtlén ábrándköltészetben kell megénekelni, hanem eredetinek és egyéninek kell lennie minden versnek, amelyben a vezérgondolat teljes erejében érvényesül.

Az eredeti dalközpontversenyre rengeteg költő jelentkezett. A pályázók maguk olvasták fel költeményeiket a speziai „Teatro Civico” színpadán. Természetes, hogy a költők barátaival és rokonaival megtelt a színház nézőtere is. A pályabírák, mint a költemények szépségének csalihatatlanul biztos fokmérőjét, a kronometert jelölték ki: amelyik vers a leghosszabb ideig tartó tapsokat kapja, az a legszebb és az kapja a pályadíjat. De a dalközpontversenyen a siker kronometere nem tudott működni. Ha fel is hangzott egy-egy költemény felolvasása után a taps, ugyanakkor pizszegés, fütty, tiltakozó lármák is harsant fel a nézőtér ama részeiben, ahol a többi költő rokonai és barátai ültek.

A dalközpontverseny első napján maga Marinetti nem is olvashatta fel saját költeményét: őrá már nem került a sor. A második napon viszont rákerült a sor, de a közönség nem volt hajlandó meghallgatni a futurista vezér szavátát és olyan éktelen lármában és füttyben tört ki, hogy Marinetti otthagya a színpadot. De utána, nyomában, nyilatkozatot adott ki, hogy: ez a közönség nem is érdemel meg olyan művészi élvezetet, mint az ő költeményének felolvasása. Az ő verse, amely igazi műremek, olyan mint az igazgyöngyök füzére, amelyet nem hajlandó az éretlen tömeg közé dobni.

A dalközpontversenynek egyébként — következőképpen is voltak. Egyik-másik pályázó sértőnek találta magára nézve az egyik livornói újság tudósítását és magyarázatot kért a cikk írójától. A kimagyarázkodás hevében azonban a költők egymás között, de az újságírókkal szemben is, ökleikkel keresték a meggyőző érveket, aminek azták kék és zöld foltok gyanánt maradtak nyomai számos arcon. Ezek után valószínű, hogy a hatóságok újabb „dalközpontversenyre” nem adnak engedélyt.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Mérsékelt északi légáramlás, keleten még eső lehetséges, nyugaton erős éjjeli lehűlés, egyes helyeken talajmenti fagy, ezzel szemben érezhető nappali felmelegedés várható.

— **II. Károly király hétödik szeptemberi negyvenedik születésnapját.** Ebből az alkalomból — mint ismeretes — a belügyminisztérium hivatalos munkaszünetet rendelt el, amely azonban nem érinti a gazdasági élet rendes menetét. Eszerint tehát a kereskedők rendszeresen nyitnak és a magánvállalatok üzemeiben ugyancsak normális munkaidő lesz. Az Aradi Közlöny legközelebbi száma kedden reggel a szokott időben jelenik meg.

— **Feltalálták a „tökéletes halálgázt”.** Párisból jelentik: Clariemont-Ferrandban Bert tanár, a kémiai intézet igazgatója és Dolier laboratórium-vezető, illatszerek kutatása során új mérgező gázt fedezett fel. Ez az új gáz romboló hatásával felülmúl minden eddigi mérgező gázt. Az új gáz szaga a zeller-gyökér szagához hasonló, megtámadja a test összes részeit és abban különbözik a többi mérgező gáztól, hogy míg azok többnyire csak nedves testrészeket fejtenek ki romboló hatást, az új gáz száraz testrészeket is megtámad és minden testszövetre mérgező hatást gyakorol. Kutyákon végzett kísérletek teljes eredménytelenséggel jártak. A gáz ellen gázálarccal sem lehet védekezni.

— **Három hírneves író a Reichstag vádlottjai mellett.** Prágából jelentik: Berliini értesülések szerint a prágai lapok arról írják, hogy a Reichstag-tűz bűnperének vádlottaihoz és védőikhez Romain Roland, Henry Barbusse, Anna Gide, az ismert pacifisták táviratot intéztek, amelyben csodálkozásuknak adnak kifejezést Dimitroff rettenhetetlen magatartása fölött és rokonszenvüket fejezik ki mind a három bolgár vádlott, valamint Torrier

— **Sikertelen a német egy-tál akció.**

Kasselből jelentik: Ismeretes, hogy a birodalom területén egy héttel ezelőtt, vasárnap keresztülvitték az egy-tál étel elméletének gyakorlati megvalósítását, amelynek tudvalevő célja az volt, hogy az így megtakarított pénzt a munkanélküliek javára fordítsák és téli segílyt teremtsenek meg. Kiderült azonban, hogy a szép elgondolásnak a gyakorlatban csak nagyon kevesen tettek eleget és az akció céljaira csak nagyon kis összeg folyt be. A kasseli körzet nemzeti-szocialista vezetője: Weinrich államtanácsos most elrendelte, hogy az egy-tálételes napot vasárnap megismételjék. Ha az eredmény most sem lesz kielégítő, akkor a jövőben kötelezik a tehetőseket, hogy az egy-tál ételt vendéglőben fogyasszák el és az árkülönbözetet, ami egy többfogásos ebéd között van, mindjárt a helyszínen kötelesek leróni.

— **Szenvedő nőknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre.** A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a Ferenc József víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni.

— **Humoros részletekben bővelkedő tárgyalás folyt ma le az aradi törvényszék második szekciója előtt.** Kovács Florean curtici-i lakost okirathamisítással vádolták. Kovács a múlt évben kerékpárt vásárolt egy curtici-i iparostól és elveszítette hajtási engedélyét. Miután szüksége volt valamilyen igazolványra, elkérte az eladótól azt a számlát, amelyet a bicikli vásárlása alkalmával egy aradi cég adott ki. Erre a számlára egyszerűen ráírta az elvesztett kerékpáregedély számát és néhány bejegyzéssel próbált a számlának igazolvány-színét adni. Az ügyészség okirathamisítás vádját emelte ellene, a bíróság azonban megállapította, hogy Kovács nem követett el okirathamisítást, miután egy magáncég számlájára azt írhattott, amit akart, az nem minősíthető okiratnak.

Vasut — kerekék nélkül

Moszkvai jelentés szerint egy orosz mérnök találmányt jelentett be, mely feleslegessé tenné a vasuti kocsik kerekait. A találmány szerint a kocsik ezentúl golyókon mozognának, még pedig homorú síneken. A feltaláló szerint ezzel a módszerrel óránként 200 kilométert könnyen el lehet érni. Az új találmányt hírszerint a kormány hosszabb vonalon kipróbálja.

Szép-, jó-, olcsó!

Fehérnemük, paplanok

csak

373

RUTTKAY & BOTYE cégnevel

— **Leszavazott apja helyett.** Bugariu János mikalakai gazda azért került ma az aradi büntető bíróság elé, mert a legutóbbi képviselőválasztások alkalmával apja helyett leszavazott. A szavazásnál azonban az éber bizalmiak rajtacsípték és így büntető eljárás indult meg ellene. Az aradi törvényszék előtt Bugariu azzal védekezett, hogy nem volt tudatában cselekedete bűnügyi következményeinek és azért jelentkezett apja szavazócédulájával, hogy ne büntessék meg 500 lejjel. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével, száz lej pénzbírságra ítélte a gazdát.

Ha a nagyérdemű közönség figyelemmel kíséri az **ILIESCU** Bankház 5-ik osztályu nyemremény hirdetését, meggyőződhetett, hogy a legnagyobb és a legtöbb nyemreménye volt. Ne mulassza el tehát On is ott megvenni sorsjegyet mert **ötözer** különböző számú sorsjegy közül választhatja ki szerencsés sorsjegyét.

— **Sikkasztással vádolva állott ma az aradi törvényszék előtt egy aradi vasuti tisztviselő.** A vádirat szerint Pacurariu Simon vasuti tisztviselő 1931-ben, amikor a zerindi állomás főnöke volt, szabálytalanul kezelte a pénztárt és egy rovancsolás alkalmával 18.662 lej hiányt állapított meg. Hivatali sikkasztás címén indult meg ellene a büntető eljárás és ügyében ma tartott tárgyalást az aradi törvényszék második szekciója. A bíróságnál megállapítást nyert, hogy a hivatalnok nem vádolható sikkasztással, hanem csak hivatali hanyagsággal, amelynek következtében azután a pénztári hiány előállt. A hanyagságért pedig a vasut fegyelmi bírósága megfelelő módon el is ítélte. Miután az is megállapítást nyert, hogy Pacurariu nyomban befizette a vasuti pénztárba a hiány összegét, a bíróság felmentő ítéletet hozott.

A Posgay szanatóriumban urológiai osztály nyílt, amely Erdély legtekintélyesebben felszerelt ilyenmő intézete. Rendelés **MINDENFÉLE VIZELÉSI BANTALMAKBAN SZENVEDŐ FÉRFI ÉS NŐI VESE, HÓLYAG, PROSTATA BETEGEKNEK, VALAMINT SEXUÁLIS ZAVAROKBAN** szenvedőknek jutányos árak mellett. A szanatórium kórházi osztályán napidíj teljes ellátással 100 lej, II. o. 200, I. o. 250—300 lej. Szegénysorsu bejáró betegek számára kedden és pénteken d. e. 9 órákor igen mérsékelt árrendelés. Az urológiai osztály rendelőröve dr. UJHELYI szakorvos. I. és II. osztályon szabad orvosválasztás.

— **Dr. Somogyi Gyula sírkövének leleplezése.** Impozáns emlékünnepre készül vasárnap Arad kultúrtársadalma. Néhaj dr. Somogyi Gyula, az aradi felsőkereskedelmi iskola egykori igazgatójának emlékére — mint arról részletesen beszámoltunk — volt tanítványai művészi sírkövet emeltek, amelynek leleplezése vasárnap délelőtt lesz az aradi zsidó temetőben. A szerető tanítványok, akik egykori tanáruk élő emlékét még a halála után is szívükben ápolják, mozgalmat indította, hogy Somogyi Gyula dr. iránti hálájuk, szeretetük kifejezésére síremléket állítsanak a kiváló pedagógusnak és Arad szellemi és kulturéletének fellendítője számára. A leleplezési ünnepségre, amely vasárnap délelőtt 11 órákor lesz az aradi neolog izr. temetőben, nemcsak Aradról és vidékéről, de a határon túlról is, számos résztvevő érkezik, akik valamennyien Somogyi Gyula dr. tanítványai, tisztelői voltak, amíg élt s azok maradtak halála után is. Az emlékünnepr rendezését Földes Soma, az Arad-Csanádi Takarékpénztár ny. vezérigazgatója és Lakatos Aladár, az Aradi Általános Takarékpénztár ügyv. igazgatója vállalták magukra.

— A vér fölfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni.

Törvényesen előirt Számia-Könyvek 3746
CULTURA papírüzletben.

— **Wizo, Kedden délután 6 órákor Reiter Lunka, az erdélyi Wizo föderáció titkára tart előadást a Zsidó Kulturház termében: Str. Romanului (v. Zrinvi-ucca 6.)**

— **Értesítés.** Vasárnap, 1933. november 12-én 10 és 12 óra között fog lefolyni a Bába-képző intézet nagytermében az új orvoskamaraif választmány megválasztása, amelyre ezennel meghívom az összes orvoskamaraif tagokat. Dr. Ioan Moldovan, a kamara elnöke.

Szenzációs új műsor a Tiroli varieté-ben!

Martin akrobata-trió

Lydia Maxim

Elsőrendű táncduettek

Nagyszabású táncrevue öt külföldi táncosnő fellépéivel

— Családi műsor. — Vendéglői árak. — Hajnaiban nagyszerű babléves — füstölt oldalassal.

Calea Banatului Asztalos Sándor-ucca

JANKA-patika ma egész nap nyitva van

— XI. Pius pápa két nap alatt háromszor fogadta Paál Jóbót. Rómából jelentik: Paál Jób, lapunk illusztris külföldi szerkesztője, hetek óta Rómában tartózkodik, ahol a Vatikán állam kormányzójának engedélyével tanulmányokat végzett a pápai államban. Paál Jób abban az egész különleges megtiszteltetésben részesült, hogy két nap alatt háromszor fogadta őt kihallgatáson XI. Pius pápa. Ezekről a kihallgatásokról, a vatikáni állam hallatlanul érdekes életéről, a pápáról, a pápai udvar intimitásairól, Paál Jób cikksorozatát ír most lapunk számára Rómában. Az érdekes sorozat közlését legközelebb kezdjük meg.

— **Eljegyzések.** Molnár László, az ismert aradi gyógyszerésznek és feleségének, szülő, Ogolder Pálmának leányát, Nórárt eljegyezte dr. Ehling László vegyész mérnök. A társaságokban jól ismert aradi urileány és az értékes embernek ismert vegyész mérnök eljegyzése őszinte örömet keltett és nagyon sokan gratuláltak, szerencsekívánataikkal halmozták el a fiatal jegyespárt.

Marián Aranka és Fogarassy István jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Felhívás a nyugdíjasokhoz.** Az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíjpénztára felszólítja azokat a nyugdíjasokat, akik az adóbónok kiváltását kérvényezik, hogy a melléklendő fizetési utalványokat a nyugdíjkönyvecskékből ne vágják ki, hanem azzal együtt vigyék fel a pénzügyigazgatóságra. A könyvecskék szelvényeit pontosan úgy kell kitölteni, mint amikor nyugdíjukat veszik fel és feltétlenül szükséges azok aláírása. Enélkül a szelvényeket nem tudja továbbítani a nyugdíjpénztár.

— **Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegek.** valamint azok, akik húgysavas sók tulszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el.

— **Éjszakai betörés Aradon.** Tegnap éjszaka betörők jártak özvegy Schrank Henriké Piata Catedralei (Tököl-tér) 1. szám alatti lakásán. A betörők valószínűleg tisztában voltak azzal, hogy a lakásban nem tartózkodik senki, mert álkulccsal könnyűszerrel felnyitották a lakás ajtaját. A szekrényeket felnyitották, azonban ruhaneműt nem vittek magukkal. Kiválasztottak hét darab diszpárnát és azt vitték el. A párnák értéke meghaladja a 3000 lejt. A rendőri nyomozás megindult az ügyben.

B A R S O N Y

— Az Aradi Magántisztviselők Egyesülete által rendezett nyelvkurzusokra jelentkezéseket korlátolt számban még elfogad naponta 5—7 óra között az egyesület helyiségében: Str. Romanului (Zrinyi-u.) 6.

— **Monstrehangverseny a Kulturpalotában.** Nem mindennapi érdekességű hangverseny és művészet zajlik le október 15-én az aradi Kulturpalota nagytermében. Az Országos Rendőregyesület és az aradi rendőrlégénység javára október 15-én, este fél 10 órakor olyan hangversenyt rendez az erre a célra Bucurestiből ideküldött rendezőbizottság, amely Arad minden társadalmi rétegét — nemzetiségre és felekezetre való tekintet nélkül — egyesíteni fogja erre az esetre, a művészet élvezetében. A hangverseny programja gazdag, előkelő, nívós és egészen fővárosi értékű. A Bucuresti-i Operának két olyan tagja szerepel a műsorban, akiket Arad közönsége már az Opera itteni értékes vendégszereplései alkalmával megismert, George Nicolescu Bassu, Viorel Chicideanu, a Bucuresti-i Opera kitűnő tenorja adnak elő áriákat. A rendezőbizottságnak kitűnő érzékére vall, hogy az aradi társaságok két nagyszerű művésznőjét: R. Hegedüs Bébi operanékesnőt és Zamfir-Korányi Klárát, a tehetséges zongoraművésznőt is felkérte szereplésre. A műsor prózai részében a román—magyar közeledésnek egy nemes aktusa valósul meg. Dimitrie Moruzan, a csernovici Nemzeti Színház kiváló drámai színésze Eminescu és Minulescu-verseket szaval románul, amelyeket ugyanez a pódiumról saját fordításban magyarul tolmácsol Fekete Tivadar, aki a román író munkáit két kötetben fordította le magyarra. A gazdag, nívós és Arad közéletében nyilván feltűnést keltő hangverseny iránt széleskörű érdeklődés mutatkozik és biztos, hogy az estélyt zsúfolt nézőtér fogja végigtapsolni.

— Aradi és aradmegyei vadászok térítik meg a Valeanu kezén eltűnt hatszázezer lejt. Az aradi pénzügyigazgatóságnak abban az osztályában, ahol a vadászati illeteket számfektik és könyvelik, néhány nap óta nagy a forgalom. Tudvalevőleg Valeanu prefektusi titkár, aki két éven át a vármegye házában kezelte a vadászati engedélyeket, nyomtalanul eltűnt és mint utólag megállapították, körülbelül 600 ezer lej vadászati díjat sikkasztott el, amelyet az állampénztárba kellett volna befizetnie. Hogy visszaéléseit elleplezze, hamisított vadászengedélyeket állított ki. Mivel Valeanu cselekményéért kivülről senki más nem vonható felelősségre, az illetékes fórumok arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a Valeanu által kiállított hamisított vadászati engedélyeket csak akkor lehet érvényesekként elismerni, ha az évi 680 lej engedélydíjat azok a vadászok befizetik, akiknek nevét a volt prefektusi titkár meghamisította. A károsult vadászok az eltűnt titkár visszaélése miatt keletkezett kárt hajlandók viselni és már eddig is körülbelül százan újból befizették a vadászengedély díját. Egyesek nemcsak az ideit, hanem a tavalyi díjat is kénytelenek újból kiegyenlíteni, mert Valeanu visszaélései egyes esetekben két évre is visszanyulnak.

Ikkrek, akik egyszerre haltak meg

Leicesterből jelentik, hogy ott egy időben meghalt egy ikerpár, amely 11 hétre terjedő életében is példátlanul alkalmazkodott egymáshoz. Egy kisfiúról és egy kisleányról van szó, akikről a szülők a következőket mondják: A gyermekek soha sem aludtak el, ha nem érintették egymás kezét. Ha az egyik gyermek üvegből tejet nyelt, a másik, még ha aludt is, szájával ugyanolyan mozdulatokat végzett. Amikor az egyik gyermek görcsök között meghalt, röviddel később a másik, a fiú is ugyancsak görcsöket kapott és kiszendvedt. A két holttestet felboncolták, de a halál okát egyik esetben sem tudták megállapítani.

Francia, német oktatás,

társalgás, corresp. írás. Nagyon mérsékelt tandíj.

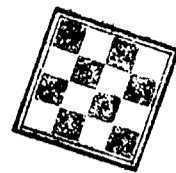
Strada Unirei 1. szám, földszin.

— Dr. Thau Ernő belgyógyász-spezialista hazaérkezett. Rendelőjét Str. Unirei 4. sz. alá (volt Fábrián-ucca, Pop-Cicio házzal szemben) helyezte át. Rendel 9—11, 3—5. Cukorbetegnek csütörtökön rendel. Telefon: 563.

SZVETTEREK

— A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíj Egyesületének közlése szerint a f. hó 1-én délelőtt történt Acsev-nyugdíjkielvezésnél özv. Balassané nyugdíjkönyvecskéje elkallódott. — Felkérjük mindazon volt Acsev-nyugdíjasokat, kik a fenti időpontban vették fel illeményeiket, annak megállapítására, hogy a fenti nyugdíjkönyvet a sajátjukéval összehajtván nem-e vitték magukkal? Feltalálás esetén kérjük azt a CFR igazgatóság portásánál leadni. Felkérjük egyben Moinár János, Orbán J. Katalin, Győri E. Teréz nyugdíjasokat, hogy a CFR központi pénztáránál, Kurunczi Gábor, Kristóf András, Varga Józsefné, Okos Mihály és Recki János tagtársainkat, hogy hivatalos helyiségünkben sürgősen jelentkezzenek.

— **Fekete Tivadar nagysikerű előadása a szatmári Ujságíró Klubban.** Szatmárról jelentik: E hó 14-én, szombaton este az itteni Ujságíró Klub meghívására Fekete Tivadar, az Aradi Közlöny cikkírója és a „Hang” főszerkesztője tartott előadást. Az Ujságíró Klub nagytermét ebből az alkalomból zsúfolásig megtöltötte Szatmár előkelő, intellektuális közönsége, akik között ott voltak: dr. Demian Titu és Ossianu Gavril polgármesterek, dr. Papp Ottó, a Casa Noastra vezérigazgatója, valamint a Magyar Párt és a zsidóság minden számottevő reprezentánsa. Fekete Tivadar a mai költő feladatairól beszélt. Színes és érdekes előadását, amely közel másfél órában kerülésül tartott, a hallgatóság percekig tartó tapssal jutalmazta. — Fekete Tivadart a szatmári Ujságíró Klub és a szatmári Unió Klub — előadásának nagy visszhangja alapján — az ideit szezonnra még két előadásra hívta meg.

Gütermann-féle varró- és gomblyukselyem

A varróselyem előnye, hogy egyenlőértékű a nyersselyemmel.

A varróselyem tiszta selyemből készül.

A varróselyem szintartó.

A varróselyem ellentáll az időnek.

A varróselyem fénye természetes.

A varróselyem több mint 600 féle színben készül.

A varróselyem olesó.

A varróselyem puha, elasztikus és a varrásnál alkalmazkodik a ruhadarabhoz.

A varróselyem felhasználásánál a szemek nem szakadnak el.

A gyapjú vagy selyemszövetek festésénél a varrás csak akkor kapja meg az ujszint, ha gépselymet alkalmazunk. Figyeljen jól tehát, hogy ruhájával lez megvarrva. Ne takaróskodjon a varrásnál.

A varróselyemnek nincs párja.

Használjon tehát Gütermann varróselymet, az a legjobb. Gütermann & Co. S. A. Románia, Bucuresti.

— **Szenzáció 48 órás Nefeletjs szüreti bál.** hegyaljai szüreteliséssel egybekötve a Fehér Keresztben. Az aradi kereskedelmi alkalmazottak és iparosítjak újra sorompóba lépnek november 4-én, szombaton és 5-én, vasárnap este megrendezik a 4-ik Nefeletjs szüreti báljukat a Fehér Keresztben, hegyaljai kirándulással, valamint vig szüreteliséssel egybekötve.

— Dr. Székely László fogorvos hazaérkezett, ismét rendel.

— **Ujabb kozmetikai kezeléseket végeznek az Orvosi kozmetikai intézetben.** A volt Zrinyi-ucca 14. szám alatt hosszabb ideje sikerrel működő Orvosi kozmetikai intézetben, mely dr. Antal György bőrgyógyász vezetésével áll, a tudomány állandó haladásával lépést tartva, egészen új kezelési módusokat vezettek be. Dr. Antal Györgyné most érkezett haza külföldi tanulmányutjáról és az ott tapasztaltakat az aradi közönség számára is hozzáférhetővé óhajta tenni. Különösen eredményes a szem alatti ráncoknak az új Diathermia módszerrel való majdnem tökéletes eltüntetése, valamint a hajhullásnak egészen új, villamos uton való eredményes kezelése. Ezekon kívül újítja arcpakolásokat is alkalmaznak, melyek az állandó arcpakolásokkal kombinálva, meglepő eredményeket hoznak. Természetesen továbbra is alkalmazást nyer a Diathermiával és elektrolyzissal való végleges szőrtelenítés is, amely beavatkozásokkal szakszerűen végezve, eddig is tökéletes eredményeket értek el.

PIATA AVRAMIANCU NO. 18.
LEGJOBB — LEGOLCSÓBB.

URANIA

Ma, vasárnap 8 órakor 8, 10 és 13 lej
5 órától 10, 13 és 20-lej
MAURICE CHEVALIER Énekes, zenés,
és táncos,
JEANETTE MAC DONALD vígoperettje.
A hercegnő szabója
(Szeress ma éjszaka)
Délelőtt 11 órakor 8, 10 és 13 lejes helyárák
két énekes filmszáger!
Velencei kaland | **CSÁBITÓ!**
A lőszerepen: | JOSE MOYICA
Joseph Schmidt a leg- | Énekes, kalandor
szébb hangú tenorista. | sláger.
Jön: CONGORILLA
Eredeti helyszíni felvételek Afrika dsungeléből.

Aradváros és Aradmegye magyar hölgyeihez, asszonyaihoz, leányaihoz!

Irta: **Dr. Barabás Béla**

az aradi és aradmegyei Magyar Párt elnöke.

A magyar kisebbségi élet vergődései között fűséges megértünk, kenyeres osztálytársaink a magyar asszonyok, leányok, akik részesei kevés örömeinknek, sok bajainknak és akik az élet nehezebb felét hordozó férjainknak buzdítói, lelkesítői, vigasztalói.

Azért Hozzátok szólunk, Veletek beszélünk magyar asszonyok és leányok, mert a Ti segítségetekkel kívánunk eredményt elérni kisebbségi helyzetünk bizonytalanságában és sok-sok bajaink orvoslásában.

Mert hiába nézzük és várjuk a világ hatalmas urainak bölcs és erélyes intézkedéseit, rendelkezéseit. Igaz ugyan, hogy foglalkoznak velünk. A lapokból olvashatjuk, hogy az elmúlt hetekben a genfi Népszövetség tanácsában nagy viták folytak és szép beszédek hangzottak el az európai államokban élő összes kisebbségek sorsáról s ezzel együtt a romániai magyarokról is. Magyaróptüi szónoklatok töltötték be a nagytermet, azért, hogy valamennyi államban

a háteszerződés értelmében is a kisebbségekkel jól kell bánni, azoknak faji és nemzeti igényeiket méltányolni kell s megtagadni őket nyelvi használatában és kulturájuk szabad fejlesztésében.

Ugyebár fontos gondolatok, nemes, sőt emberi törekvések? Meg is köszönjük ezeket nagyon szépen, ha ugyan van bennük köszönet.

Azonban addig is, amíg ezeknek a szép szavaknak, elméleti hajlandóságoknak gyakorlati megnyilvánulásai a cselekvések terére jutnának, addig is, míg az illetékes tényezők rendelkezései megfogalmaztatnának s a végrehajtás döcögős országútján néhány éven belül talán ide hozzánk is elérkeznének — szabadjon nekünk, a hiába várakozás nehézségek napjaiban belkapaszkodni azon évezredek igazságába, hogy: „Segíts magadon, s az Isten is megsegít!” Ez a felbuzdulás nem gátol meg minket abban, hogy továbbra is bámuljuk a nemzetközli üres írásiok szines rakétahullásait, azonban ezenközben szerényen dolgozzunk, bukdácsoló magyar kisebbségi életünk javítása érdekében.

Tehát segítsünk magunkon!

Mert miről van szó? Arról, hogy itt Románia Tátrai közé besorolva — magyar sorsunk jóra forduljon, hogy emberi létezésünk úgy az anyagiakban, valamint szellemi igényeink terén a rendes kerékvágásba kerüljön. És arról van szó, hogy olyan faji és nemzeti életet éljünk, amely minket, magyarokat műveltségünk, kulturánk alapján méltán megillet.

A legfőbb kötelesség

Mi nem akarunk tulszárnyalni senkit sem, de azt óhajtuk, hogy mi is, a többi emberek, a más népek és nemzetek között nyugodtan élhessünk, egyformán érvényesüljünk a közelben is, hiszen mindannyian egyenrangú román állampolgárok vagyunk. Miért ne boldogulhatnánk tehát mi is azon a földön, ahol születünk s ahol meghalunk. Röviden kifejezve,

mi magyarok akarunk lenni s magyarok akarunk maradni!

Első kötelességünk tehát a szervezkedés, az erők összegyűjtése, a magyar érzések és akaratok egy táborba toborzása, a Magyar Párt törvényes és alkotmányos keretein belül és pedig itt, a mi szűkebb hazánkban, Aradváros és Aradmegye területén.

Amde nagy bajok és hibáink vannak, miket keresés és felfedezés nélkül is megtalálunk — önmagunkban. Közöttünk nagyon sok az okos ember, az óvatos magyar, a tartózkodó testvér, az alkalmazkodó politikus, a számító atyafi, az ijedős polgár s a mindenkiel jóhenni akaró barát. Ez a sok önálló gondolkodás okozza, hogy a mi magyarjaink okát, vagy ok nélkül távol tartják magukat magyar kötelességük betöltésétől, mert igen sokan úgy vélekednek, hogy üzletük, műhelyeik, foglalkozásaik, összeköttetések folytán valami hátrány származik rájuk, avagy mellőzésnek, megfigyeléseknek, pláne üldözésnek lesznek kitéve. Ez a

gondolkodás nemcsak alaptalan, nemcsak helytelen, de bizonyos egyéni erkölcsi gyengeséget árul el, vagyis az illető, bár jó magyar belülről, de nem mer színt vállalni, mert fél az esetleges következményektől.

Pedig a magyar embernek önértetésnek, bátornak s büszkének kell lenni arra, hogy magyar!

Csak így van tisztelete, tekintélye.

Merem kérdezni, melyik az a magyar ember itt Aradon, akinek azért, mert a Magyar Pártnak tagja, valami bántódása, vagy kellemetlensége van az előzőleg szigorú elbánásnak ma már enyhült légkörében? Nekem erről nincs tudomásom. Azt igenis tudom és tudjuk mindnyájan, hogy az idegenkedés s az elfogultság miatt, már pusztán azon tényből, hogy valaki magyar, van elég hátránya, mellőzése, sőt kára is — de nem abból, hogy valaki a Magyar Párthoz bejelentkezett. Mire jó tehát a huzódás, vagy félelem attól, hogy bárki is szíve szerint beleolvadjon a mi magyar családjunkba, testvéries egységünkbe? Azzal védekezünk némelyik magyar, hogy ő nem akar politizálni. Helyes, ne politizáljon. De ezzel ne keressen és ne találjon ürügyet arra, hogy nemzeti érzését eltakarja és kivonja magát a magyarság erkölcsi közösségéből. Aki magyarnak érzi magát odahaza, az legyen magyar az uccán is a társadalomban és a fórumon.

Ezek előre bocsátása után, most már a magyar asszonyokhoz, a magyar lányokhoz szólok, velük bizonyára lehet okosan beszélni.

Köz tudomásu, hogy a nőben több az energia, nagyobb a fajszeretlet s erősebben ragaszkodik nemzetéhez. Ő a családi élet irányítója, az ő lelkéből árad a szeretet melegsége, mely leköti az otthonhoz a férjet, az apát, a gyermeket s a háznépét. A nő a kötelesség mintaképe, a családnak eleven szelleme.

Különösen a magyar nő az, akinek figyelme mindenre kiterjed,

a házra, a templomra, az iskolára s a család ezerféle igényeire, feladataira. És szívén hordja fájának, nemzetének jó és balsorsát.

A magyar hölgyek segítségének fontossága

Erre a célra óhajtuk felhívni s megkérni magyar asszonyainkat, leányainkat, hogy nemes felbuzdulásunkkal és egy kis fáradságot igénylő tevékenységükkel

legyenek segítségünk Magyar Pártunk megszerzésében.

Azt kellene és szeretnénk elérni, hogy ne legyen egyetlen magyar család sem, amelynek egyik vagy másik, vagy több tagja hiányozzon a Magyar Párt együttes nagy Családjából, s akik kivonják magukat a magyar élet és küzdelmes törekvéseink áldozatos támogatásából. Hiszen nem sokat kérünk, csak annyit, amennyit mindenki áldozhat. Legyen ez áldozat nagyobb, vagy kisebb — de legyen! Az nem indok, hogy nincs rá pénz, mert még a szegénytől is kitelik valami, akármilyen kevés, csak akarnia kell.

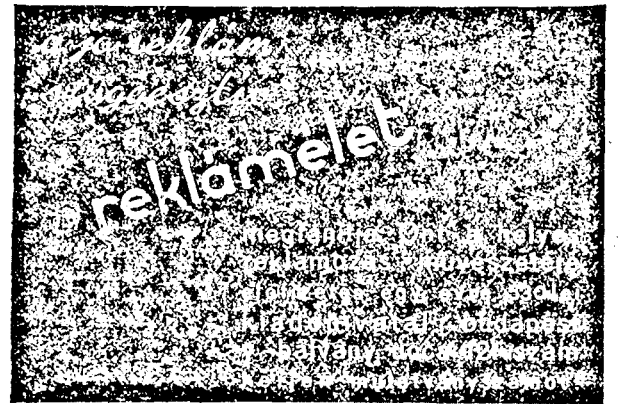
Arra kérem tehát elsősorban a mi magyar hölgyeinket, hogy családjuk férfitagjait bírják rá, ösztönözzék, serkentsék női befolyásukkal s a magyar érzelmi melegségével, hogy a Magyar Párt tényleges tagjai közé mielőbb jelentkezzenek, beiratkozzanak.

Továbbá azt kérjük a mi magyar asszonyaink és leányainktól, hogy ők is jelentkezzenek, a Magyar Párt tevékeny tagjai közé leendő felvétel végett, akár hozzátartozóik már bent vannak, vagy bent lesznek a Magyar Pártnak, vagy akár ha ezek hármikból is távol tartják magukat s nem lépnek be. A magyar asszonyt vagy leányt nem feszélyezheti semmi, de kötelezi minden. Azért a hölgyek siessenek a mi magyar testvéri kötelességünkbe, s mint tagok jelentkezzenek, hogy némi anyagi áldozattal támogassák a mi nemes, önzetlen és becsületos törekvéseinket.

Asszonyok, lányok toborzó munkája

Talán az is helyes módja lenne a magyarság nagy tömegének egybevonására, ha a magyar asszonyok, leányok összeállnak ketten vagy hárman, bekapogtatnák rokonaik, lakótársaik, szomszédjaikhoz, ismerőseikhez s a szónak közvetlen varázsával meggyőzik magyar testvéreinket magyar kötelességük teljesítésére. Vegyenek elő egy ívet, jegyezék fel eljárásuk eredményét, avagy jelentkezzenek bármely délelőtt a Magyar Párt irodájában, ahol nemcsak hivatalos ajánlótívet, de minden felvilágosítást megkapnak az ügy érdekében.

Talán ezzel a sok írással kifárasztottuk a mi magyar hölgyeinket, mert hiszen kevesebb is elég lett volna. De mi nem tudunk elég sokat mondani, amikor azt hirdetjük, hogy a mi kérésünk nem a jelennek az

Felemelő példáját látiam a női erényeknek, a nemzeti érzések istápolásának, most néhány nap előtt, október 6-án, amikor Arad asszonyai és leányai töltötték meg a minoriták templomát, emlékezni a magyar szabadságharc vértanú hőseire és imádkozni azok lelkiüdvéért, nemcsak, de virágokkal árasztották el a fekete katalak lépcsőzetét. Akik a mélyeséges kegyeletnek áldozni képesek, azok alkalmasak arra is, hogy magyar fajukért, nemzetükért, gyermekeikért cselekedjenek, dolgozzanak.

Megindul a Magyar Párt átszervezése

Azt minden magyar ember tudja, hogy Ő akár akar, akár nem, erkölcsileg beletartozik a mi magyar közösségünkbe, sőt amikor országos és községi választásokról van szó, szavazatukat — mert az titkos — le is adják a Magyar Párt hivatalos jelöltjeire. Azonban nemcsak szavazó kötelessége van a magyarjainknak, de anyagi áldozatra is van szükség, hogy nemes hivatásunknak csak részben is megjelöljünk, kulturális szükségleteinket fedezhessük, nemcsak az ifjúság tanításával, de a román egyetemeken járó szegény sorsu magyar diákjaink pénzbeli segítségével, amit az Országos Központ nálunk már annyiszor megszüregetett hiába — mert nincs miből. Bizony ez nagyon szomorú.

Miről van tehát szó? Elsősorban arról, hogy megszervezzük a Magyar Pártot itt Aradon és a megyében. Ne csak névleges tagjaink legyenek, hanem zrével olyanok, akik anyagi áldozatot hoznak s önkéntes évi járulékaikkal életképesse erősítik a Magyar Pártot.

érdeke, hanem a jövőé, a mi gyermekeinké és unokáinké, akiknek sorsát ki hordozza inkább szívén, mint az édesanya.

Ha készen vagyunk a szervezéssel, akkor jön a többi munka, amiket eddig az anyagiak akadályoztak meg.

Remélem, hogy az én gyengülő, öreg hangom nem lesz a pusztában kiáltónak szava. Aki pedig meghallja — kövessen!

Magyar asszonyok és leányok!

Ne felejtsetek el a magyar költészet remek kijelentését:

Magyar nőnek születni,
Szép és nagy gondolat:
Magyar nőnek születni,
Áldd érte sorsodat!

Az aradi és aradmegyei Magyar Párt intéző bizottságának üléséből és nevében:

Arad, 1933. október hó 12.

Mitra I. Sándor

dipl. jegyző,

Hivatalos órák: d. e. 9-12., d. u. 3-6-ig.

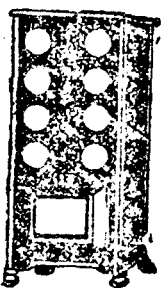
HITELESIT és HITELESEN FORDIT románra és magyarra okiratokat. Ugyiszintén fordít a következő nyelvekből is: francia, angol, német, magyar, csehlovák, lengyel, olasz, spanyol, orosz, latin. A fordítások pontosan és felelősség mellett eszközöltetnek. A mások által végzett fordításokat is hitelesíti. Megjelenek a bíróságok előtt mint hites tolmács.

CÉGEK RÉSZÉRE műszaki, szakmabeli levelezéseket és fordításokat eszközölök terminus-technikussal. tökéletes hitelességgel, ugyiszintén a levelek, felelősségek, szerződések, okiratok, törvények, diplomák s mindenféle hivatalos iratok, kérvények, hirdetések és közlemények, irodalmi művek fordítását, illetve megszerzését vállalom, mindannit teljes felelősséggel. Alacsony minimális árak, még a fordítások hitelesítésénél is.

MÁSOLATOKAT és SOKSZOROSÍTÁSOKAT vállal. Okiratok, munkakiírások, köz- és magánmunkákat költségtérítés nélkül és általános kivitelezési feltételeiknek megfelelően és fordítását vállalja bármely szakmából és iparágból a pontos műkifejezések használatával, 2022

HIVATALOS ÓRAK: d. e. 9-12.
d. u. 3-6

FATŰZELÉS

terén vezet a közkedvelt „ZEPHIR” Folytonéghő kályha 10 kg. fával fűt egy normál szobát 24 órán át

Szántó Dezső és Fia redőny- és kályhagyár Oradea. 280

Kérjen díjtalan képes árjegyzéket!

Modern urológiai osztályt

rendezett be az aradi Posgay-szanatórium

Az aradi Posgay-szanatórium, amely dr. Posgay István igazgató-őorvos tulajdonában egyike Arad legkittinőbb és legpompásabban felszerelt egészségügyi intézményeinek, a jelenlegi nehéz gazdasági viszonyok között szinte utolsó elhatározását valósította meg, amidőn a sanatórium Str. Mocioni volt Orczy-ucca 15. szám alatti épületében modern urológiai osztályt rendezett be, amelynek szombaton folyt le a sajtóbemutatója. A Posgay-szanatórium új szakosztálya dr. Ujhelyi József urológus, a berlini sebészeti klinika és Prof. von Lichtenberg, a világhírű urológus egykori asszisztensének vezetése alatt nyílik meg már október 15-én és technikai berendezése a Posgay-szanatórium áldozatkészsége folytán a legmodernebb, legújabb eszközökkel veheti fel nyugodtan a versenyt a legelőkelőbb nyugati urológiai klinikákkal, különösen ami a vese, a hólyag és a prostata gyakori megbetegedéseinek eseteit illeti.

A sanatórium új urológiai osztályának sajtóbemutatóján dr. Posgay István igazgató-őorvos részvétele mellett dr. Ujhelyi József személyesen mutatta be az urológiai műtétek elvégzésére szolgáló modern német műszereket, amelyek az orvosi műszertechnika legszenzációsabb felfedezései. Tizenöt fajtá rendkívül érdekes konstrukciója új urológiai műszer-csoportot szerzett be Németországból a sanatórium igazgatósága, amelyek értékben a félmillió lejt is jóval meghaladják. Abszolút precíz szerkesztésű hólyagtükrök világíthatják be belülről az esetleges műtéti beavatkozások területét és szellemes nagyító- és tükrörendszerek teszik lehetővé, hogy például egy vesekő-eltávolításnál, amely a műszer segítségével a test belsejében folyik le, az orvos maga is lássa a műtét helyét és saját szemével ellenőrizhesse és irányíthassa gyógyító munkáját. A prostata daganatainak belső kiegészítésére szolgáló műszer például az egyetlen még ezidőszerint egész Románia területén.

Dr. Posgay István sanatóriumi igazgató-őorvos az új osztály sanatóriumi árait oly módon szabta meg, amely lehetővé teszi, hogy a legszerényebb viszonyok között élő beteg is igénybevehesse a legbiztosabb és — ez az urológia legújabb vívmánya — a fájdalmakat kizáró orvosi kezelést. Kedden és pénteken minden héten délelőtt 9 órakor dr. Ujhelyi minimális áron rendel, míg a rendes sanatóriumi betegek teljes napi ellátásának és kezelésének összköltségeit mindössze száz lejtben állapították meg.

Kétségtelenül megállapítható, hogy a Posgay-szanatórium új osztálya a maga modern felszerelésével hézagpótló egészségügyi intézmény lesz Aradváros társadalmának; öncsóságánál fogva pedig hozzáférhető marad minden szenvedő számára, aki szakszerű kezelés segítségével kíván bántalmaitól megszabadulni.

Özv. Kenderessy Lászlóné szül. Szöllősy Konstancia, mint mélyen sujtott hitvese, a saját, valamint gyermekei, dr. Kenderessy Nándor és ifj. Kenderessy László és neje, ugyszintén a rokonság nevében is, mely fájdalommal tudatja, hogy a legjobb férj, illetve édesapa, vő, após, testvér, sógor, nagybácsi és rokon,

Kenderessy László

asztalosárugyáros,

életének 57-ik évében, hosszas szenvedés után és a halotti szentségek áhitatos felvétele után, folyó hó 13-ikán, délután fél 6 órakor elhunyt.

Felejtethetlen halottunk hült tetemét vasárnap, e hó 15-ikén délelőtt 11 órakor fogjuk a Str. Ioan Calvin 38. sz. gyásházában a római kath. egyház szertartásai szerint eszközölt beszentelés után, a helybeli felsőtemetőben lévő családi sírkertben örök nyugovó helyére kísérni.

Az engesztelő gyászmise áldozat a megboldogult lelki üdvéért e hó 16-án, délelőtt 8 órakor fog a főtisztelendő Minorita atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Béke hamvaira!

Arad, 1933, október hó. 13-án.

Pestre utazók figyelmébe!

- Finom télikabát** vattelinnal és se-lyemmel bélelve ... **95.-** pengőért
- Városi bunda** prima szőrme béléssel és valódi opposon gallérral **180.-**
- Divatos átmeneti kabátok** selyem béléssel... .. **60.-**
- Őszi és téli öltönyök** a tölem megszokott divatos szabásban és prima kivitelben már **60.-** p.-tól

Minden darab saját készítmény. Mértékosztályamban rendelések 48 óra alatt.

Saját érdeke ógemet felkeresni. Budapest legjobb bevásárlási forrása:

FEHÉR M. MIKSA

ezelőtt KOHN HERLMANN és FIA cs. és kir. udv. száll. **BUDAPEST,** csak **Károly-körut 12.**

SPORT KÖZLÖNY

AMTE-győzelmet várnak a piros-feketék Brasovia elleni meccsén

A temesvári Petcu vezeti a ligabajnoki meccset. Utolsó forduló az I. osztályban

A holnapi vasárnap ismét teljes forduló, tehát zsufolt műsört hoz. A számos érdekes mérkőzés közül természetesen a Nemzeti Bajnoki meccs emelkedik ki, amely a most jó formába lendült AMTE és a Brasovia csapatai között fog lezajlani. A nagy érdeklődéssel kísért mérkőzés győztesét az AMTE-ban látják, ezt az elmúlt hetek tapasztalatai alapján állapították meg. A nagyszabású mérkőzés bírója a temesvári Petcu lesz. Ezalkalommal fog bemutatkozni az AMTE-közép is, amelynek megalkulásáról sok szó esett.

Az I. osztályu bajnokságban az utolsó fordulót bonyolítják le: kiemelkedő mérkőzés nincs, a favoritok biztos győzelmét várják. A részletes delegálás:

Gloria-pálya: 8.45 óra Hakoah ifj.—ATE ifj., bíró Gábor. 10.30 Gloria II.—Titanus II.,

bíró Oprita. 12.15 AMTE ifj.—Astra ifj., bíró Probst. 13.45 Astra II.—AMTE II., bíró Ciorgariu. 15.45 Brasovia—AMTE, bíró Petcu, határbírók: Ciungan és Procopie. — **AAC-pálya:** 9.15 óra Hakoah—Tricolor, bíró Pfeiffer, határbírók Goicea és Ardelean. 11.00 Transylvania—Olimpia, bíró Burdan, határbírók Staicu és Ujj. 14.15 AAC—Soimii, bíró Kalmár, határbírók Karlich és Mágori. 16.00 Unirea—ATE, bíró Polareczky, határbírók Gencsi és Pálirkás. — **Egyetértés-pálya:** 14.00 óra Patria—Juventus, bíró Marita, határbíró Ardelean. 16.00 Egyetértés—Banatul, bíró Pály, határbíró Sendorfi. — **Olimpia-pálya:** 9.00 óra AAC ifj.—Olimpia ifj., bíró Adamovici. 11.00 AAC II.—Olimpia II., bíró Morócz. — **Tricolor-pálya:** 11.00 óra Egyetértés ifj.—Tricolor ifj., bíró Chiral. 14.30 Fortuna II.—Tricolor II., bíró Höhn, 16.00 AVMSÉ—Fortuna, bíró Fock, határbíró Ujj. — **Unirea-pálya:** 9.00 óra Unirea ifj.—Gloria ifj., bíró Vidák. 11.00 Unirea II.—Transylvania II., bíró Vecsernyés. — **Titanus-pálya:** 16.00 óra Titanus—Astra, bíró Olariu, határbíró Vidák. — **Vulturul-pálya:** 13.30 óra Vulturul—RAC, bíró Varga, határbíró Schneider. — **Juventus-pálya:** 10.00 óra Soimii ifj.—Juventus ifj., bíró Sasu. — **Virtutea-pálya** (Pécska): 16.00 óra Virtutea—Victoria, bíró Bozgan.

„OLLA“
GUM..?

„OLLA“ prophylaktikus készítmény, vegyileg és mikroszkopilag ellenőrizve a lehető legnagyobb garanciát nyújtja.

Ugyoljen az „OLLA“ névre!

Tenniszütők

téli kezelését vállaljuk. A hurokat speciális külföldi zsirokkal konzerváljuk.

SPORT-IMPORT volt Petőfi-
ucca 1. 3-56

Vívás és verekedés

Irta: Pellegrini Virgilio vívómester.

Az utóbbi időben Romániában lefolyt versenyek ismét alátámasztották azon meggyőződésemet, hogy a vívás abban a formájában, ahogy azt az itteni versenyeken gyakorolják, nem bír többé ennek a nemes sportnak igazi értékével. Nem az a művészi vívás többé, amelyben a versenyzőknek összes képességei érvényre jutnak abból a célból, hogy ellenfelét eltalálja, ő maga pedig ne kapjon tuszt. A vívóversenyeken többnyire azt látjuk, hogy folytonos ambok sorakoznak, azaz a megtámadott nem törődik a védekezéssel, nem igyekszik elhárítani előbb a támadó vágást s csak ezután visszavágni, hanem mintha mi sem történnék közbevág. Ha ez a közbevágás csak a másodpercnél egytized részével hamarabb következik be, ezt már a támadó kárára számítják, pusztán azért, mert előbb talált. Mi ennek a következménye? Az, hogy senki sem támad csellel, senki sem fordít gondot a védekezésre, hanem mindenkinek az a főtörekvése, hogy előbb találja el az ellenfelét, ha mindjárt csak tizedmásodperccel is. Senki sem használja ki a kontratempót, azaz nem hárítja el az ellenfél közbevágását, második intenciót sem lehet látni, egyáltalán se minifele művészi kombinációnak érvényrejuttatására nem nyílik alkalom. Vannak pedig, akik meg szeretnék mutatni, milyen a művészi vívás. A vívásnak nevezett sport fenti formája ma nem más, mint a vívás paródiája s ezzé a közbevágásoknak jogtalan megítélése teszi.

Mindenekelőtt tisztázni kell azt a kérdést, mi is a tulajdonképpeni vívás és annak lényege? Klasszikus rövidséggel így fejezhetjük ki: Tuszt adni és nem kapni! Ez a valódi lényeg. Ha tehát valaki az ellenfél támadásába közbevág, akkor ezt úgy tegye meg, hogy ugyanakkor őt ne érje tuss. Tehát vagy lábbal (elugrás) vagy vassal

kell megvédenie magát. A közbevágás tehát csak arra jó, hogy ellenfelünket meg tudjuk állítani a támadás menetében. Ha azonban a támadó a közbevágás ellenére véghez tudja vinni támadását, akkor a közbevágás érvénytelen, mert akkor a közbevágó nem tudta elérni azt, hogy tuszt ne kapjon. Ugyanez áll természetesen a feltartó szurásra is. Ha nem tudja megállítani a támadót a csel közepén, hanem csak akkor szur közbe, amikor a csel már véget ért és következik a vágás, úgy a feltartó szurás nem érte el célját, nem tudta megállítani a támadót, mint ahogy a „feltartó” szóból önként következik. Mihelyt ezeket a szabályokat figyelmen kívül hagyjuk, vívás nem lesz többé, hanem elfajul verekedéssé. Általánosan tudott dolog, hogy a vívást éppen az teszi a sportok királyává, hogy nemcsak testi, de éppen olyan mértékben szellemi erőfeszítés is. Amint tehát a szellemi részt, a művészi kombinációkat kihagyjuk belőle, közönséges verekedéssé fajul, ami pedig nem célja a sportszerű vívásnak.

Ha a nemzetközi versenyeken mégis az a felfogás kerekedne felül, hogy a legkisebb tempókülönbséggel adott közbevágás is érvényes, akkor fel kell valakinek emelnie a szavát az igazi vívás nemes sportja érdekében, hogy a közbevágás helytelen megítélését eltöröljék, mert ez az oka a vívósport elfajulásának. Abból az alapszabályból kiindulva, hogy aki közbevág, minden áron meg kell, hogy védje magát, megállapíthatjuk, hogy csakis a művészi módon alkalmazott közbevágás, amelyhez akkor folyamodnak, amikor végső szükség van rá, vagyis amikor a támadó tulásba viszi a cselezést, csakis az ilyen közbevágás indokolt és érvényesíthető.

O Egy bécsi sportlap dr. Pécsi Zoltánról. A neves aradi súlyemelő-bajnokról ír a Bécsben megjelenő „Sport Tagblatt”. Dicsőreleg szól Pécsi dr. kvalitásairól és az elért 117,5 kgr.-os eredményét nagyra értékeli.

O A munkanélküliek jegykedvezménye. Az AMTE vezetősége annak közlésére kért fel bennünket, hogy a munkanélküli tagokat jegykedvezményben részesíti. Akik ezeket a kedvezményeket igénybe kívánják venni, azoknak tagigazolványait vasárnap délelőtt 10 és 11 óra között az AMTE-pályán speciális bélyegzővel látják el.

ZSOLDOS tanintézet

a legjobban készült elő középiskolai

magánvizsgákra, érettségire.

Huszonhetedik tanév. 127

Internátus: Budapest, VII., Dohány-u. 84.

A Hungária ismét vereségeit szenvedett

Budapestről jelentik: Kispest—Hungária 2:1 (2:0). Ez a Hungária negyedik veresége az őszi fordulóban. Ujabb vereségével a Hungária, amely tavaly a második helyen végzett és csak egy ponttal maradt el a bajnok Újpest mögött, most a bajnoki lista utolsó helyére került. A tegnapi újabb vereség valóságos pánikot keltett úgy a Hungária vezetői, mint a játékosok és a Hungária-hívek táborában.

O Sportemberek figyelmébe. Az Erdélyi és Bánáti Sportnaptár a sportélet minden ágából leközlő aktuális felvételeket, vezető és kiváló sportemberek fényképeit. A sportnaptár szerkesztősége kéri az aktuális sportfényképeket Bul. Reg. Ferd. 5. szám alá küldeni.

Nemzeti csapás: a mocsárláz

A leküzdés eszköze

Az elmúlt napokban megbeszélés folyt le D. R. Ioanescu és V. Madgearu pénzügyminiszter között kórházaink gyógyszerellátása költségvetésének megállapítása tekintetében. Remélhető, hogy mindkét reszort vezetőjének eddigi és ezutáni tárgyalásai a legteljesebb egyetértést eredményezik a közegészség védelmét illetően.

Elvitathatatlan, hogy az állam nehéz viszonyok között van, bevételai nehezen folynak be és nagyok azok a kötelezettségek, amelyeket a pénzügyminiszternek teljesítenie kell, hogy megőrizze tekintélyét, de épp úgy igaz az is, hogy az ország közegészségügyének az első helyen kell állania. Az a kiadás, amit az egészség védelme követel, soha sem lehet elég nagy, mert tudott dolog, hogy egy betegségtől áthatott nemzet az ország jövőjét veszélyezteti, ha bármilyen fényes helyzetben van is más tekintetben.

Súlyos adóként nehezednek ránk a betegségek, különösen a vérhaj és a mocsárláz. Az utóbbi leginkább a nyári hónapokban terjed el és pedig folyók és tavak környékén, ahol a szenny-gok elemükben vannak. Némely évben majdnem egymillió ember szenved mocsárlázban s nagy a száma azoknak, akiket a halál áldozatul követel, vagy betegségük folytán nem bíriák megkeresni kenyérüket s így képtelenek arra, hogy házájuknak és családjuknak hasznára váljanak.

Ennek a megoldása az, hogy minden kórházat és nyilvános orvosi rendelőt olyan gyógyszerrel lássanak el, amely a lakosság rendelkezésére állva, sikeresen előzi meg vagy küzd le a maláriát.

A gyógyszerek tulajdonképpen a Chinoplasmin-tablettákra vonatkoznak, amelyek hatásukban felülmúlják a chinint, amit azt mindenütt, nálunk is bizonyítják az eredmények.

Orvosi tekintélyeink véleménye teljesen meggyezik a készítmény fölületes voltára nézve és elismeréssel adóznak iránta. Mezinescu orvostanáré tekintetben meggyőző kísérleteket folytatott Gurbanestiben, a mocsárláz leküzdésére alapított intézetben.

Dr. Sperling a fővárosi orvosok egyik legkiválóbbja ugyanazt a megállapítást tette. Véleményét röviden az alábbiakban foglaljuk össze:

„A bármilyen alakjában jelentkező mocsárláz elleni védekezésben sokkal gyorsabban és biztonságban hat a Chinoplasmin, mint a chinin. Azonkívül meg van az az előnye, hogy nem járnak vele a chininnel kapcsolatos kellemetlen következmények, mint pl.: fülzúgás, kezek reszketése, kellemetlen íz, ideges állapot, stb. Chinint nem szedhetnek áldott állapotban levő nők, mert az koraszüléshez vezet. A Chinoplasmin nem okoz ilyen jelenségeket.

Ha tekintetbe vesszük, hogy némely ember szervezete nem tűri a chinint s ha mégis rendelik, ez véres vizelethez vezet és a maláriával szemben sok esetben hatástalan maradt, megértjük, hogy mindenütt, így nálunk is, ezt Chinoplasminnal pótolják. Ami engem illet, minden malária-esetnél ajánltam és örültem, hogy csodás hatását konstatálhattam. Ha kórházainkat kellő mennyiségben ellátnák Chinoplasminnal, amelyet a lakosság ingyen kapna, meg vagyok győződve, hogy ez a borzalmas betegség megszűnne országos csapás lenni.”

Kollektív utlevéllel

17-én estig és egyéni utlevéllel 18-án estig lehet jelentkezni 100 lei pótdíj lefizetése ellenében.

SPORT
KÜLÖNVONAT
BUDAPESTRE
OKTÓBER 20—26-ig **UTLEVELEL NÉLKÜL!**

Mérkőzések:

Ripensia-Ujpest és
Olaszország-Magyarország

Részvételi díj:

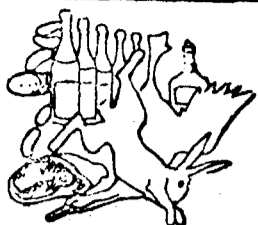
1025 + 100 lei.

Szükséges okmányok:

Allampolgársági másolat, személyazonossági és férfiaknak katonai igazolvány, tartalékos tisztoknak a katonakönyv, livrettel rendelkezőknek a Cereul Recrutare engedélye.

Bécsbe utazók összes utiköltsége oda-vissza 2195 lei.

Rendezi a közismerten gondos **Központi Bank és Menetjegyiroda.** Jelentkezés az **Aradi Közlöny- és az Erdélyi Hírlap-nál.**

KÖSZVÉNYESEK GYÓGYITSÁTOK MAGATOKAT

Kik a köszvényesek? Mindazok, akik **reumatikus** bántalmakban, idegzsábjában, **epe- és vesehomok-lerakódásban** szenvednek, valamint a **köszvényesek leszármazottjai**; az ülő életmódot élők és mindazok, akik **elérték a 40 éves korhatárt**. Sok esetben köszvényesek, anélkül, hogy tudomásuk lenne róla azok, akiknek **vizelete zavaros és üledékes, akiknek étkezési rendjében túlsok a hús és fűszer**.

Mindezen esetekben túltelíti a vért a húgysav, amelyet feltétlenül fel kell oldani. Ezért az e kategóriába tartozó betegségek fellépése esetén **URODONAL-t** kell szedni minden nap, addig pedig, amíg ezek a betegségek nem jelentkeznek és elejüket akarjuk venni, **minden hónapban 10 napig URODONAL-kurát** kell tartani.

URODONAL

feloldja a húgysavat

URODONAL erősíti az ereket.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Teljes összegben kell megkapniok a bel- földieknek az idegen valutájú állam- papirok kamatait és törlesztését

Száz százalékig ki kell elégíteni azokat, akik lejben is elfogadják a törlesztést. — A határon lefoglalják a külföldről származó, idegen valutájú kötvényeket

Rendkívül érdekes probléma foglalkoztatja azokat a pénzembereket, bankokat, nagyvállalatokat, magánosokat, akik az utóbbi 12 évben kibocsájtott román állami kötvényekből jegyeztek és ezek az állampapirok még mindig tulajdonukban vannak. Az *Aradi Közlöny* néhány nappal ezelőtt bucaresti-i jelentés alapján közölte, hogy a román kincstár a külföldi valutákra szóló állami kötvények szelvényeinek beváltására az esedékes összeg husz százalékát bocsájtja rendelkezésre és már át is utalta a külföldön beváltandó kupónok végösszegének husz százalékát, a **hátralékos nyolcvan százalék kiigénylésére pedig évi négy százalékos kamatozású kincstári bont ad ki**. Madgearu pénzügyminiszter utasította a külföldi és belföldi beváltóhelyeket, hogy a bemutatandó szelvényekre csak husz százalékot folyósítsanak, természetesen külföldi valutában. Mint ismeretes, a külföldön levő román kötvénytulajdonosok közül ezt csupán a francia lütelezők nem fogadták el.

A romániai pénzpiacra sajnálattal állapítják meg most, hogy azok a magánosok és belföldi pénzesoportok, amelyek a Nemzeti bank felhívása alapján számottevő összegű stabilizációs kölcsönkötvényt jegyeztek, nem juthatnak hozzá a szelvények teljes esedékes összegéhez, hanem csak husz százalékához, de ugyanakkor azok a belföldi tőkepénzesek, akik nem idegen valutára, hanem lejre szóló állampapirokat vettek, száz százalékig megkapják kupónjaik ellenértékét. Ezek közé tartoznak pl. az agrárkiszajátítási, valamint a helyreállítási kötvények, amelyek lejre szólnak, tehát azoknak tulajdonosai hiánytalanul megkapják a kamatokat. **Nem méltányos eljárás, hogy hátrányt szenvedjenek azok, akik véletlenül idegen valutára szóló állampapirokat jegyeztek**, ezek tehát jogosan kívánják azt: tegyen különbséget a pénzügyminiszter a külföldi és belföldi kötvénytulajdonosok között és a **stabilizációs kölcsönkötvény belföldön élő tulajdonosait teljesen elégítse ki a kincstár**. Igaz ugyan, hogy a kölcsönkötvények nem névre szólnak és a kincstárnak ezt a megértő rendelkezését kijátszhatnák azok a külföldiek, akik mindenáron — még lejben is — hozzá akarnak jutni a szelvények ellenértékéhez. A külföldön levő államkötvényeket ugyanis becsempésznék Romániába s a kupónokat itt lejben beváltanák. Ugy hirdik, hogy a pénzügyminiszter tényleg el fogja rendelni a belföldön levő, idegen valutájú román államkötvények szelvényeinek százszázalékos beváltását. **Erre enged következtetni az a rendelet, amely rövid idővel ezelőtt a pénzügyminiszteriumból érkezett a határállomásokon levő vámhivatalokhoz. A miniszterium ugyanis arra utasította a vámhivatalokat: szigorúan ellenőrizzék az utasokat, vajjon nem hoznak-e magukkal idegen valutájú állampapirokat s ha igen, úgy azokat el kell kobozni és a Banca Nationalának kell átadni**. Ezzel részben megakadályozható, hogy külföldről tömegesen kerüljenek Romániába olyan állampapirok, amelyeknek kamatait és törlesztési összegeit külföldi valutában kell kifizetni.

Emelkedik a gyümölcs-pálinka és a bor ára

Élénkül a kereskedelmi forgalom

Az aradhegyaljai, gyengének ígérkező szőlő- és gyümölcsstermesre való tekintettel **néhány nap óta emelkedik a gyümölcs-pálinka és bor ára**. Az okiráltságából nagymennyiségű szilvapálinka (cujka) szállítására történtek kötetések Aradon és Aradhegyalján. Ennek következtében a cujka hektoliterfokonként tíz banival, azaz ötven baniról hatvanra emelkedett. A tavalyi nehéz, édeskés borok iránt is számottevő az érdeklődés, az ára eddig 65 bani volt Maligand-fokonként és most egy leire szökkent fel. A bánáti gyengébb minőségű bor ára 50 baniról 85 banira emelkedett hektoliterfokonként. A várható szőlőtermésről tárgyalások megállapítások alapján közöljük, hogy Pankotától Kuvinig a jól megművelt, úgynevezett „uriszőlőkben”, ahol megfelelő áldozatot hoztak a szőlőbetegségek leküzdésére, **jó termés lesz**, Kuvintól Radnágig pedig átlag jöközepes hozamra van kilátás, de azon a részen is sok az elhanyagolt állapotban levő szőlő. A cujka-és borüzlet az utóbbi időben fellendült és ugyancsak kielégítő üzleteket bonyolítanak le almában, dióban is. A kedvezőtlen idő miatt az almának csak husz százaléka exportképes, dióból azonban valószínűleg ennél is kevesebb kerül kivitelre és ez is csak későbbben, tisztított állapotban, mint dióból. Üzleti körökben örömmel állapítják meg, hogy a gyümölcsön kívül **mezőgazdasági terményekben, buzában és lóheremagban is elég jó a forgalom**.

= **Deviza- és valutaárfolyamok**. Zürichben a mai nyitáskor meglepetésszerűen emelkedett a dollár kurzusa, amely 3.55-tel indult és ugyanilyen árfolyamon zárult. A többi devizák nyitási és záró árfolyama a következő: Berlin 123.15 (123.10), Amszterdam 208 (208.10), London 16.17 (16.25), Páris 20.21.5 (változatlan), Milánó 27.20 (27.18), Prága 15.35, Belgrád 7, Bucuresti 3.08, Varsó 58 (változatlan), Bécs 72.67 (72.60) (magánkurzus 57.50), Brüsszel 72 (változatlan). A r a d i magánárfolyamok: Dollár 128 (pénz), Pengő 26 (pénz), 27 (áru).

= **Aradmegyében aránytalanul kevés állami adó folyt be ebben az évben**. A néhány nappal ezelőtt Aradon tartott nagy pénzügyi konferencián a behajtási pénzügyigazgatóság megállapította, hogy Aradhoz viszonyítva Aradmegyében meglepően kevés állami egyenesadót fizettek be az 1933—34. adóévre. Hivatalos jelentések szerint, olyan adóhivatali körzetek is vannak, amelyekben a kivetett indirekt adónak csak egy százaléka folyt be mostanig, holott Aradon átlag 40 százalékos az idej inkasszó-eredmény. Azt is konstataáltak, hogy a vármegye néhány községében április elseje óta egy lej állami egyenes adót sem bírtak inkasszálni. Ezek a jelenségek arra készítettek Pópa behajtási pénzügyigazgatót, hogy egyideig minden délután kiutazzon Aradmegyébe és közvetlenül ellenőrizze az adók behajtását. Tudvalévően az új pénzügyi törvények alapján a vidéki adóhivatalokat átszervezték és több új munkaerőt kellett alkalmazni.

= **Aradi birtokcsere**. A Polgári Takarékpénztár r.-t. eladta a Szél-ucca 2. számú fél házat 90.000 lejért Stancu Györgynek. Pivny Vencelné eladta a Strada Sincal 100 négyszögöles telkét 200.000 lejért Kónya Sándornak. Crestici Danica eladta a Pesti-düllői 287. négyszögöl szántót és 134 négyszögöles szántót 20.000 lejért Herczeg József és nejeének. Gerő Henrik eladta a Strada Romanului 12. számú fél házat 170.000 lejért Mayer József és nejeének. Dragan Mihály eladta a Strada Militarilor 3. számú 104 négyszögöles telket 14.000 lejért Mánits János és nejeének. Özvegy Szeicht Mátyásné eladta a Strada Oituz 160a. számú 134 négyszögöles telket 180.000 lejért özvegy Flaschner Györgynének. Sárkány József eladta a Brúnek-düllői 164 négyszögöles telket 6000 lejért Ivanits István és nejeének. Dr. Memete Demeter eladta a Strada 1. Decembrie 13. számú 161 négyszögöles házhelyet 60.000 lejért Pópa János és nejeének.

Rádió műsor

— Romániai időszámitás. —

VASÁRNAP, OKTÓBER 15.

Bucuresti. 11.45: Egyházi zene lemezek. 12: Ionescu-zenekar. 13: Szimfonikus lemezek. 14: Könnyű- és román zene lemezek. 18: Marcu-zenekar. Könnyű és román zene. 19.15: Marcu-zenekar. 20.20: Táncczene. 21: Rádiózenekar. 21.40: Zguriadescu Pia áriaestje. 22.15: Rádiózenekar. — Budapest I. 10.15: Hírek. 11: Egyházi ének- és szentbeszéd az egyetem templomból. 12.15: Evangélius istentisztelet. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Szünetben: „Rádiókrónika“. Elmondja: Papp Jenő. 3: Columbia gramofonlemez. 4.45: „Egri szüret“. Helyszíni közvetítés. Vezető Paulini Béla. 5.30: „A községi képviselőtestületől az országgyűlésig“. 6: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Pertis Jenő és cigányzenekara. 7.15: „Golf-érem“. Aszlányi Károly vidám csevegése. 7.45: Kentner Lajos zongorázik. 8.25: „Muzsikáló versék“. Előadják: Ignátz Rózsa és Csanády György. 8.55: Sporteredmények. 9.10: Helyszíni közvetítés a Pesti Színházról. „Áprilisi völegény“. Filmoperett 2 felvonásban. Utána 11.50: Bodrics Béla és cigányzenekara. Szánthó György énekszámával. Budapest II. 4—4.45: Kristály gramofonlemez. — Bécs. 9.30: Gramofon. 10.30: Dostál Viktor orgonál. 13.30: Bécsi szimfonikusok Reuter hegedűművésznővel. 16.30: Rádiózenekar. 20.50: Walter Rózsa szoprán. 21.30: Ez a szerelem. Ridiinger Lothar rádiógyvelege. Közreműködik: Santera Otti szoprán, Holzschuh Lizzi szubrett, Gutmann Igo tenor, Medina Dario buffotenor, a Népepera énekara, a rádiózenekar és a Gaudriot-jazz. 23.15: Tánclemez. — Belgrád. 12: Népdalok gramofonon. 13.05: Népdalok harmonikán. 13.30: Tarka gramofonon. 16.45: Mascagni: Parasztbecsület, opera gramofonon. 18: Tánclemez. 19.55: Karének. 20.40: Tarka zeneest. 23: Cigányzene. — Hilversum. 21.55: Beethoven-hangverseny. Szigeti József hegedűművész közreműködésével. 23.10: Strauss János-hangverseny. — Kassa. 10.35: Gramofon. 18.30: Paraszt fuvózenekar. 22.30: A Hlahol éneknyolcas hangverseny. — Leipzig. 7.35: Reggeli zene. 16.10: Beethoven: B-dúr trió. 16.40: Frenssen író méltatása. 17: Vidám félóra. 17.30: Népszerű zene. 20: Egyházi zene a róthai Szt. György-templomból. Utána: Tánczene. — Mor. Ostrava. 9.30: Gramofon. 22.30: Jazz. — Prága. 8.30: Karlsbadi fürdőzenekar. 9.30: Gramofon. 12: Matiné. 18.45: Gramofon. 22.30: Rzs:ha szaxofonművész játéka. Utána: Gramofon. — Varsó. 13.15: A filharmonikusok Csajkovszkij-hangverseny. 16.20: Szalonzenekar. 17.30: Dallemezek. — 19.40: Trompczynska Mária énekel. 21: Könnyű zene. 23.25: Kávéházi tánczene.

HÉTFŐ, OKTÓBER 16.

Bucuresti. 13: Könnyű- és román zene. 14: Zenekari lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. 21: Zamfirescu zongoraművész játéka. 21.45: Jordancvici régi román dalokat énekel. 22.15: Metzner-vonósnyegyes. 23: Vendéglői zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: His Master's Voice gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: Felfrítés. Közben: His Master's Voice gramofonlemez. 1: Déli harangszó. 1.05: Szmirnov Szergej balalajka-zenekara. 2.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 4.30: A rádió diáklőrája. „Két romvár“ (Sümez Sziglet). 5: Asszonyok tánccsodója. 6: „Szarvasbögés idején“. Nadler Herbert előadása. 6.30: Polydor—Brunswick gramofonlemez.

Ifj. GRÜNN PÉTER Perjámosi képfestő és kartonnyomó-yár részvénytársaság igazgatósága és felügyelőbizottsága mélyen megrendülve jelentik, hogy

LORÁNT EMÁNUEL ÚR

a vállalat igazgatósági tagja,

e hó 12-én hirtelen elhunyt.

Az elhunyt korai halála mély gyászba borította vállalatunkat.

Emlékét soha el nem muló kegyelettel fogjuk megőrizni.

Periamos, 1933. október hó 12.

3842

7.15: Német nyelvtanítás. 7.45: Magyar Imre és cigányzenekara. 8.45: Kis Szinpad „Májusfa“. Dalosjáték 1 felvonásban. 9.45: Beethoven IX. szimfóniájának előadása a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. — Majd: Mándits-jazz-zenekara a Pátria-kávéházból. Szánthó Gyula énekszámával. — Bécs. 12.30: Rádiózenekar. 14.10: Művészlemez. 16.30: Ijúsági zene. 16.55: Operettlemez. 18.15: Kovács Dezső baritonéneke. 20.05: Rádiózenekar. Szórakoztató zene. 22: A bécsi filharmonikusok hangverseny. 23.25: Tánclemez. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 17: Népdalok gramofonon. 18: Tánclemez. 19.55: Rádiózenekar. 21.30: Gounod: Faust, opera a belgrádi nemzeti színházról. — Kassa. 12.30: Slavia-szalonzenekar. 20.30: Gramofon. 14.35—15: Gramofon. 17: Gramofon. 17.30: Rádiózenekar. 18.05: Gramofon. 18.10: Könnyű zene. 19.20: Gramofon. — Königsberg. 7.35—9.10: Reggeli zene Hamburgból. 12.45—14.10: Déli zene Hannoverből. 14.05—15.30.ig: Operalemez. 17: Szórakoztató zene. 21.10: Balettzene. 22: A danzig városi színház zenekara. — Leipzig. 7.35: Reggeli zene Hamburgból. 13: Gramofon. 14.30: Gramofon. 16: Könnyű zene néphangszereken. 18: Kamarazene. 19.30: Dívatos dalok lemezek. 21: Három évszázad német népdalai. 22: Kabaré harminc évvel ezelőtt. Utána: Könnyű zene. 20.40: Gramofon. 21.15: Reklámhangverseny. 22.15: Kamarazene. 23.30: Tánclemez. — Róma. 18.15: Zongorasoprán- és baritonhangverseny. 21: Cattani Mária (szoprán) dalestje. 21.45: Tarka zenést est. — Varsó. 16.55: Szalonzene Lembergből. 21: Stolz: Peppina, operett. 23.45: Tánclemez.

KEDD, OKTÓBER 17.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Könnyű lemezek. 18: Motói-zenekar. Könnyű- és román zene. 19.15: Motói-zenekar. 20.20: Szimfonikus zenekar. 21: Gigartu énekesnő bécsi dalokat ad elő. 21.20: A rádiózenekar bécsi estje. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Odeon—Parlophon gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: 1. Biedermeier-furcsaságok. 2. A képesévizsgálat. (Felfrítés). Közben: Columbia gramofonlemez. 1: Déli harangszó. 1.05: Horváth Dudus és cigányzenekara. — 2.30: Guttenberg György szalonzenekara. 4: Az Országos Testnevelési Tanács előadása. 5: „Két könnyű“. 6: „Dollár a láthatáron“. 6.30: „Gounod emléke“. A bevezetőt írta Papp Viktor. His Master's Voice gramofonlemez. 7.10: „A dráma és a film a XX. században“. Dr. Sebestyén Károly előadása. 7.40: Az 1. honvédsereg zenekara. 8.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „A bolygó hollandi“. Zenéjét és szövegét írta Wagner Richard. 21: Garag György jazz-zenekara. — Bécs. 12.30: Alpészene gramofonon. 13: Rádiózenekar. 17: Ravel-lemez. 19.05: Stahrhemberg Rüdiger gróf és unokaöccse, Guidobald. 20.25: Operaközvetítés az állami Operaházról. 23.15: Bárzene az Oase-ból. — Belgrád. 12: Rádiózenekar. 13.05: Gramofon. 17: Népdalok cimbalmonon. 17.30: Gramofon. 20.30: Logar zongoraművész játéka. 21.10: Szindarab. 22.05: Rádiózenekar. 23.10: Rádiózenekar. 23.45: Tánclemez. Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: A 32. gy. e zenekara. 14.35—15: Gramofon. 17: Népszerű zene. 17.55: Gramofon. 18.05: Tánczene. 20.25: A rádiózenekar. — Königsberg. 12.30—14.10: Szórakoztató zene. 14.05—15.30.ig: Daljáték és operettlemez. 17: Szórakoztató zene. 22.20: Vidám est. — Leipzig. 17: Délutáni zene. 18.10: Grim: Fuvola- és zongoraszerenád. 21.45: Pachernegg zeneszerző műveiből. Utána: Könnyű és tánczene. — Mor. Ostrava. 12: Gramofon. 12.05: Fuvózenekar. 16.30: Gramofon. 18.20: Gramofon.

Olcsó őszi utazás a Földközi-tengeren

Karácsonyi társasutazás a tél közepéből az örök tavasz hónapja.

Afrika csodás partvidékére rendez őszi hajóutazást a Hamburg—Amerika Linie SAR utazási világvállalat november első napjaiban. Páratlanul kedvező alkalom arra, hogy a legmodernebb kényelemmel körülvéve, leszállított utazási költségekkel ismerhesse meg bárki a Földközi-tenger vidékét s felejtethetetlen élményekkel térjen vissza az afrikai partok regénybe illő világából. Az első földközi-tengeri hajóutazás november 10-én indul és november 30-án fejeződik be. Utirány: Arad—Hamburg—Rotterdam—Southampton—Lissabon—Ceuta—Malaga—Palma de Mallorca—Genova. Az utazás husz napja a változatosság, nagyszerű élmények jegyében zajlik le. Valamennyi városban, ahol az utasok partraszállnak, kirándulások, a város nevezetességeinek megtekintése várja az utazás résztvevőit. Az utazásban való részvétel díja mindössze 18.500 lej, amelyben az egész tengeri ut, vasuti utazás, turisztikai kirándulások elsőrangú ellátással együtt bennfoglaltatnak. A társasutazásra Aradon a Hamburg—Amerika Linie fiókvállalatánál lehet jelentkezni: Künstler vizumiroda, Bulev. Regina Maria 24. Tel. 86. Az utazási vállalat decemberben rendezi második kirándulását a Földközi-tengerre és Afrika csodás partvidékére. Ez az utazás december 8-án kezdődik és Karácsony után, december 28-án fejeződik be.

Karácsony táján kellemes, nagyszabású utazással lepi meg a Hamburg—Amerika Linie SAR az utaznivalgyó közönséget. Tenerifa és Madeira szigetére rendez hajókirándulást a tél közepéről az örök tavasz hónapja. A hajókirándulás 1933. december 22-én indul és 1934. január 6-án tér vissza. A gyönyörű, 8154 kilométeres utat a legnagyobb német motorshajón, a Milwaukeeen teszi meg az utazás résztvevői, akiknek csodálatos, felejtethetetlen élményekben lesz részük a déli szigeteken. Külön élményt jelent a gyönyörű hajót, amelyet a hatalmas „Milwaukee“ gőzösen tesznek meg az utazás résztvevői, ezen a legmodernebb kényelemmel berendezett remek uszó szigeten — csakis első osztályon. Ennyi kényelem, modern komfort mellett valóban meglepő, hogy az utazás részvételi díja Hamburgtól Tenerifáig, Madeiráig és vissza mindössze 7585 lej első osztályon. A további részletek iránt érdeklődőknek készséggel ad információt a Hamburg—Amerika Linie hajózási vállalat aradi képviselője: Künstler utazási és vizumiroda, (Bul. Reg. Maria 24. Telefon: 86.)

A szerkesztőért:

Dr. STAUBER JÁNOS
telef.

Haász-iroda

Arad, Sírada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 20—22. szám.

OLCSÓ HÁZ, FÖLD ÉS MALOM-ELADÁS.

V. Varjassy Lajos-ucca közelében 3 uccára nyíló sarokház nagyforgalmu vegyeskereskedéssel, 2 szobás lakással — melven leszállított árban — 80.000 lejért. Nagyköztségben óriási forgalmu gőzmalom lakóházzal, gazdasági épületekkel, 200.000 lei konverziós kölcsönrel terhelve, 450.000 lejért.

Belváros aszfaltozott utcáiban földszintes ház 3 szobás, fürdőszobás, 2x2 és 4x1 szobás lakással, 330.000 lejért.

Aradhoz közel 33 hold orma birtok lakóházzal, gazdasági épületekkel, előnyös árban.

Belváros centrumában emeletes ház 3 és 2 szobás parkettás, fürdőszobás lakással, teljes alapirányítással, 480.000 L.

Főtéren emeletes ház 6 üzlettel, 10 lakással, nagy telekkel, 3 millió lejért.

Belváros centrumában egyemeletes ház parkettás, fürdőszobás lakásokkal, 1.200.000 lejért.

Legforgalmasabb főútvonalon egyemeletes masszív ház 10 lakással, 2 üzlettel, 850.000 lejért.

Piac térhez egészen közel új ház 6 drb uccai lakással, vízvezetékekkel, áron alul, 550.000 lejért.

V. Erzsébet királynő körúton villák 380.000, 430.000 és 650.000 lejért.

Ezekon kívül a főtéren és város szesz részben bér-, magán-, üzletházak és villák 100.000 lejtől 6 millió lejés áráig eladó.

Pénzkölcsönöket betáblázásra, valamint folyószámla kölcsönöket folyósítanak.

Hirdessen

az
Aradi
Közlöny-
ben!

Autobusz-chassék új kivitelben előnyösen szerezhetők be A. Kálmán R.-T.-nál Aradon

APRÓHIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkevesebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetési szöveget, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

HÁZASSÁG.

BIRTOKOSCSALÁD keresztény (csinos) árvája vagyok. Mielőbb férjhez mennék. Ha jóvendőbelin gazdálkodni óhajtok, benősülhet birtokomba, de készpénzzel is tehetjük, vagy összehajjunk. Komoly választ „Személy a fontos” jellegével az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja. 332

45 éves gazdálkodó uriember vagyok. Van birtokom, lakóházam, készpénzem. Vagyomra nem pályázok, de háztartást szerető hölgy ismeretséget keresem komoly házasság céljából. Leveleket „Özvegyember” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja. 8671

ALKALMAZÁS.

INTELLIGENTES deutsch-rumánisoho. Für einen mit guten Zeugnissen sucht Stelle. Adresse zu erfahren in der Administration des Aradi Közlöny. 8671

IRODAI munkában jártas gépíró, német gyorsíró kerestetik azonnali belépésre. Írásbeli ajánlatok cím, fizetési igények és az eddigi gyakorlat megjelölésével az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja. 8808

MAGANOS urné vagy uriember háztartás-vezetésére vállalkozna, vidékre is. „Házvezető” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja. 3835

SZOBALÉNY jó bizonyítványokkal felvételik. Str. Cioasca (Szt. László-ucca) 7. sz. I. em., 4. ajtó. 8824

Elsőrangú cukrászsegéd felvétetik áthúzó posztra. FLAGNER cukrászda
Braşov, Kapu-ucca. 202

LAKÁS.

Központi fűtéssel ellátott modern háromszobás lakás v. Erzsébet-köruton november 1-re kiadó. Érdeklődni Madár építésznel lehet Bul. Carol (Erzsébet-körut) 47/a.

HÁROMSZOBÁS fűdőszobás lakás kiadó. V. Bercsényi Miklós-ucca. 26. sz. 3862

NÉGYSZOBÁS modern kerti lakás olcsó bérért kiadó. Str. Gheorghe Popa 9. 3852

EGY és kétszobás lakás kiadó. v. Florián-ucca 86. szám.

HÁROMSZOBÁS szeszkomfortos, központi fűtéses lakás volt Apponyi-körut 16. sz. alatt kiadó. 8845

IDŐSEBB urné lakótársnőt keres szépen bútorozott uccai lakásába. Volt Lovarda-ucca I. sz., I. emelet. 3850

KÉTSZOBÁS uccai lakás v. Desső-ucca 46. szám alatt, november 1-re kiadó. 8851

NÉGY UCCAI SZOBA, elő-, fűdőszoba és mellékhelyiségekkel álló földszintes lakás Str. Horia 8. szám (volt Szántay-palota) alatt, november 1-től kiadó. 8568

ERKÉLYES modern négyszobás lakás kiadó. Bulvardul Carol 70.

MODERN 4 szobás lakás kiadó Strada Crisan 6. sz. (Karolina-ucca) 8815

3-4 SZOBÁS modern lakásot és egy üzlethelyiséget, kiadók. Str. Marasesti 1. (v. Kossuth- és Batthyány-ucca sarok). 3781

KIADÓ a Banca Remănească palotában 1 ötszobás 2 négyszobás és 1 háromszobás modern lakás november 1-ére. 3714

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny fiókkiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókkiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókkiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

II. EMELETEN

egy 3 szobás és egy 4 szobás lakás központi fűtéssel minden mellékhelyiséggel alkalmi áron kiadó. Bővebbet **Sepsyné,** Piata Catedrala No. 5. 380

KIADÓ

földszinti újonnan festett **4 szobás lakás** teljes komforttal november 1-re. 3793
Str. Buour (Bötvös-ucca) 18. szám

Kiadó 1-ső emeleti **négy szobás modern lakás.** Saiazz-ucca 9. sz. nov. 1-től Bővebbet a házmesternél.

Egy uccai kétszobás lakás mellékhelyiséggel és egyszobás, konyha, mellékhelyiséggel, olcsón kiadó Zsigmondházaán níd mellett, Marospart 57. szám. Érdeklődni: Birkenheuer Péter fodrásznál Arad, Bul. Reg. Maria. 3880

Kiadó

egy **borpince** 200 hektó literes hordókkal **Zimmermann Antal,** Si-rán 88. szám. Ugyanott 68 hektóliteres hordó eladó. 3841

A v. Perényi uccában

kertes magánháza **4 szobás komplett lakás kiadó.** Bővebbet: Str. Alexandri (Salas-ucca) 6., I. em., 5. 3854

VÉTEL ÉS ELADÁS.

6 és 12 személyes egészen új kő-alatti evőkészlet jutányos áron eladó Hartmann Kálmán ékszerésznél, Minorita-palota.

VESZÉK kevésbé használt ígás és parádés lövészszámot kúpcsek Lajos, Nád-lac. 3839

MAGAS ARON veszek használt férfl-ruhát, azonnal fizetem. „Dorotheum”. v. Hunyady-ucca 8. 3860

Ösmi ruhákat, kabátokat legszebben fest, tisztít, valamint sallérokat legolcsóbban fényes 3168
KNAPP
v. Weitzer-ucca 11. modernül berendezett váll-lata v. Magyar-ucca 10.

Szörmebundák, férfi és női kabátok, 12 személyes ezüst evőeszköz, antik zenélőórák, antik asztalok, szekreter szőnyegek, komplett szobaberendezések, festmények, nagy konsol tükör, plüsch és kézimunka asztalterítők, storeok, függönyök, széklon, ebédlő divány, íróasztalok, szobrok, faragott garnitúrák, antik butorok stb. kaphatók **SALGONE** bizom. üzletében Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

KERESEK silskin csikó és perzsabundákat, férfi és női kabátokat, deurális porcellánokat, ezüst tárgyakat, 6 és 12-es ezüst evőeszközöket, cvári ebédlő és tütőszőnyegeket, perzsa - szőnyegeket, szobaberendezéseket, varrógépeket vitrineket, stb. **SALGONE** bizom. üzlet. Arad Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

ALKALMI BUTOR VASARLÁS Ebédlők 6000 lejtől, modern uri szoba, világos hálószobák 3580 lejtől, fehér konyhabutor 1800, garnitúrák, ebédlő plusz divány, sezlon, Singer varrógép, matracok, rugany betétek, osillárok, kasztyúk, zongorák, festmények, szőnyegek, vitrinek 450 lejtől, antik butorok, pathéfonok 600 lejtől, íróasztalok és egyéb dísz tárgyak. Ezüstöt, aranyat, briliánst, szőnyeget, dísz tárgyakat, zongorát, pianót a legmagasabb napi áron veszünk. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári Zalogház folyósítja. — Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk „COMISSIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13., Dacia kávéház mellett.

KÉSZPÉNZÉRT MEGVESSZÜK minden eladó dolgot „COMISSIO”, Dacia-kávéház mellett.

Löwenstein-féle

legutolsó típusu **vizsgálóasztal** kitűnő állapotban, jutányosan eladó. Cím a kiadóban. 8844

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában.

Beraktározható mindennemű ingóságok csekély díjazás mellett 3736
Str. Moise Nicoara (Petőfi-ucca) 9-11.

BRISTOL... BRISTOL... BRISTOL

Szálloda Budapest Dunapart, árban és szolgáltatásban vezet!
Szoba teljes ellátással személyenként napi 12.- pengőért

INGATLAN.

HATSCHÉK

Ingatlanforg. irodája Str. Eminescu (Deák F.-u.) 2. I. em. (Lakás ugyanott).
Előnyös ingatlanajánlatai

1. Kulturpalotához közel emeletes. 5 lakásos, részben parkettás fűdőszobásak, 1.100.000.
 2. Főtérre nyíló, forgalmas uccában, kétemeletes 12 bérleménnyel. 3. 4. 5 szobás, fűdőszobás lakásokkal. 275.000 hozam. 2.500.000
 3. Üzletvezetőség táján emeletes, üzletes bérház 17 bérleménnyel. 2 raktárhelyiséggel. 132.000 hozam. 909.000.
 4. V. Erzsébet-köruton emeletes. 7 bérleménnyel. (parkettás, fűdőszobásak) 2.000.000.
 5. Belváros forgalmas főuccájában két emeletes. 6 bérleménnyel. 1.500.000.
 6. V. Szabadság-térhez 2 percnnyire két uccára nyíló, 8 bérleménnyel. jó hozam. 650.000.
 7. Ugyanott emeletes 2 és 3 szobás, fűdőszobás lakásokkal. 550.000
 8. V. Thököly-térhez közel 2 uccára nyíló. 6 lakásos. 3. 2. 1 szobásak, részben fűdőszobahelyiséggel. városi víz. házmesterlakás. 50.000 hozam. 470.000.
 9. Belvárosban, v. Szabadság-térhez közel. jókarban. 1x2. 5x1 szobás. hozam 24.000. áron alul 160.000
 10. Vasúthoz közel évtizedek óta fennálló, forgalmas, biztos megérhető nyugtató vendéglő- és korcsmaüzem. több lakással. 360 ötes telekkel. 300.000.
 11. Belvárosban, a központhoz közel 10 lakásos, fűdőszobával. 320.000.
 12. Üzletvezetőség táján jókarban. 2x2. 2x1 szobás. 170 ötes telek. 160.000 Átvehető 125.000 készpénzzel.
 13. V. Bercsényi-uccához közel adómentes. 2 szobás, fűdőszobás. 2x1 szobás. 200.000.
 14. V. Választó-ucca közelében 1x2, 1x1 szobás, üzlethelyiséggel. 140.000.
 15. Fűrj-ucca mellett adómentes. 1x2 1x1 szobás. 120.000.
 16. V. Választó-ucca táján 1x2. 3x1 szobás. 250 ötes gyümölcsös. 180.000.
 17. V. Ferenc-tér táján két uccára nyíló 3x3. 3x2 szobás, városi víz. Sörne csatorna. 600.000
 18. Belvárosban 2 uccára nyíló üzletes sarokház, 3 szobás lakással, városi víz. 235.000
 19. V. Bercsényi-ucca táján 4x1 szobás. 1x2 szobás. 24.000 hozam. 120.000.
 20. V. Bocskay-térhez közel 10 lakásos bérház (4x2, 6x1 szobás, városi víz. 500.000
 21. V. Thököly-térhez közel 2 szobás, elő. fűdőszobahelyiséggel, városi víz. 120.000
- Azonkívül egyéb magán-, bér- és üzletes házak. 50.000-tól 5 millióig, továbbá telek, földek, stb. eladására vannak megbízásaim.
- Pénzkölcsönöket ingatlanokra első helyi betáblázás mellett, folyószámlára biztosítékkal, árulombard-hittel tolvósítatok.
- Bankkönyvek, valamint adóbökök (bon de impozit) vételét és eladását közvetítem.

Eladó családi ház

Pankotán, a rom. kath. templom mellett, 600 □-os területen, nagy szőlőskerttel, mellékhelyiségekkel és külön épületekkel, alkalmi áron, azonnal elfoglalható. Cím az Aradi Közlöny fiókkiadóhivatalában. 3771

Magánház a belvárosban

4 szobás lakással, sarok telekkel, eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. Ugyancsak kizárva.
Megtekinthető 4-6 óráig.

Hirdessen a 49 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben

(13)

Az Aradi Közlöny folytatásos regénye

Copyright by ARADI KÖZLÖNY

Ujra kacag.

— Ma nem vagyok száz százalékban pornólis. Ez a szeszélyem, hogy megmutassam magam. Egy ismeretlennek, egy akárcinek. Magának.

Figyelek, mint az ugrásrakészülő párdúc. Most itt a pillanat, érzem.

— Nos, tudja meg titkomat. Én vagyok az a nő, aki adott pillanatokban tisztán és öntudatosan emlékezik előbbi életeinek végtelen sorára.

Hallgatók, ő elkomolyodva folytatja.

— Ne gondolja, hogy teozóius vagyok és hiszek a reinkarnációkban. Nem hiszek. Élem őket. Akaratlanul. Sokszor azt hiszem, hogy nem is élek, hanem ideparancsolt fantom vagyok. Hogy ez a muszájélet csak egy álom, melyet álmodik másvalaki. Egy ismeretlen. Vagy emagának egy régi inkarnációja. Hogy ideparancsoltattam valamely rendeltetésből.

— Minden életnek van felsőbb rendeltetése, mondja Lao Ce. Minden életnek más. Milliószer millió rendeltetés van a négy őselem világában.

Dorothy Lane figyelmesen hallgat. Jókot szótlan közbe, látom az arcán.

— Nos, az én rendeltetésem az, hogy visszafordítsam az idő szekerét.

A borzalmas ötödik elem

Most már látom, hogy örült. Mint a többi. Érttem a Multak Szigetét. Ennél az örületnél kell megfognom.

— Visszafordítani az idő szekerét? Hogyan?

— Hogyan? Ez az, amit még nem tudok.

— Én tudom.

— Mondja.

— Egy felszabadulás.

— Milyen?

— Az ötödik elemé.

— Melyik az?

— A gáz.

— Hogyan? Háború?

— Az, A föld, az ég, a víz és tűz közt: a gáz.

— Mindent elnyel.

— El.

— Visszafordítja az idő szekerét.

— Vissza.

— Erre jó a herceg, mondtam akaratlanul.

— Miért?

— Japán sorsa az ő kezében van. És ezzel földrészek, az egész földgolyó sorsa.

— Elmegyek hozzá.

— Elvezetem.

Május 2.

Ma egy Nishi Vladimir nevű emberrel ismerkedtem meg a Multak Szigetén. Kalmükarcu, szélesvállu, pompásan öltözködő, erősen deresedő férfi, az egyetlen, akinek aeroplánon szabad megközelítenie a kastélyt. Ez feltűnt nekem. A lunch alkalmával mellém került a kis innocentista Mabel, egy ausztráliai gyapjúkirály felesége, aki belém van veszve. Kikérdeztem és ő elárulta, hogy ez a titokzatos férfi, aki feletle ritkán mutatkozik itt és akinek légimonopóliuma van. Dorothy Lane barátja hosszú évek során. Hogy miért éppen őt választotta Dorothy, azt is romlott mosollyal sejtette velem az egyébként oly szendeképi asszonyka.

Nishi Vladimírral a golfpályán ismerkedtünk meg. Magam gyenge vagyok ebben a sportban, mint a boxoláson kívül minden egyéb sportban is. Kisegítőnek hívtak csak. A játék után Nishi egyenesen felém tartott és legnagyobb meglepetésemre karon fogott.

— Nem innánk meg egy nagyon régi üveggel Mumm Gout Americanéból?

— A jó italnak mindig barátja voltam.

Nishi otthonosan intett az egyik lakának, aki éppen a golfütőket szedte össze.

— Az ezerkilencszázhatvanasból, mondta, szokott helyemre.

A romantikus angol-park egy vadrózsával borított, düledezni látszó lugasához vitt, gyalufatlan, korhadt fatörzse helyezett asztallal mellett foglaltunk helyet, szemközt egymással, két mohos padon. Méhek és darazsak zümmögtek körülöttünk.

A mozdulatlan kalmükarc kissé megzavart. Mintha álarc lett volna, keményfából faragott álarc. De a fekete szemek fölényes jóakarattal csillogtak felém.

— Mondja csak, Jii Csen, kinek a részére kémkedik maga?

Hiszem, hogy az én arcom sem volt mozgékonyabb az övénél, a szemem villanásán is uralkodni tudok, ezt megszoktam még boxoló koromban.

— Kinek a részére? Ha...

— Szóval, ha kémkedném valaki részére, ezt sietnék most önnek így egy kis golfozás után, megismerkedésünk öröme. Mumm mellett, vadrózsák árnyában, idillikus kedélyességgel elárulni. Hogyan képzeli ezt?

— Csak kérdeztem. Ha nem felel, ez is felelet.

Tekintetünk most csapott össze először, de nem éreztem azt a feszültséget, elszántságot, amit ellenséggel szemben mindig szoktam érezni.

— Önök japánok mindig lenéznek bennünket, kínaiakat. Ez a felsőbbség nem mindig...

— Az anyám orosz nő volt, a nagyapám koreai.

— Az én anyám mandzsu.

— Na látja. Hagyjuk ezeket a faji argumentumokat, hiszen faj nincs. Én semmiféle felsőbbséget nem érzek és nem akarok éreztetni önnel szemben. Azt kérdeztem csupán, kinek a részére kémkedik? Hogy mi jogosított fel erre az indiszkrét bizalmaskodásra, azt sajnos, későn fogja csak megtudni. Elkésve.

Szavai nem hangzottak fenyegetően. A legtisztább irodalmi japánt beszélte egyébként, minden tájszólas árnyalata nélkül.

— Elkésve? És vajjon miről késünk le?

Az arc ekkor megmozdult. Fájdalmas mosoly suhant át a széles, kissé duzzadt ajakon.

— Miről? Sok mindenről. Látja, kényszeríthetném vallomásra, minden módomban megvan rá. Nem kényszerítem. Menjem minden a maga után.

Poharamhoz csörrentette az övének szélét és fenéig itta.

— Menjen minden a maga után? De hát mi csoda?

— Ezt igazán nem fogja tőlem megtudni. Vigye csak tovább a nőket Irasaka Yasu hercegnek, majd az egyik kihámozza belőle.

Nem tudtam szóhoz jutni. Átvillant agyamon, hogy talán valami szekta tagja ez az ember, vagy a spiritisztáknak pompásan kifejezett telepátiás ösztöne dolgozik benne, hogy így olvas gondolataimban. Még inkább megerősödött bennem ez a vélemény, amikor ezt mondta:

— Amikor majd megkezdődik, menjen csak Lalával Tahitiba. Maga úgy sem tehet róla. És az is közömbös, kinek a számára kémkedik. Csak úgy kérdeztem.

Valami lemondás rezgett a hangjában és én megdöbbenve hallgattam.

Elindul a lavina . . .

A lakáj ujjab üveget hozott, amikor Nishi tapsolt. Ezt is megittuk. Aztán egy harmadikat. Az osztrigákat elfogyasztottuk, ujjab tállal hozott. Az italt féktelenül döntöttük magunkba. Mindkettőnknek kellett, ismeretlenségük vésterhes szomját oltottuk. Nem beszélünk. Már minden hiábavalónak tetszett. Csak ittunk. Alkonyodott, besötétedett. Éreztem, hogy az élet nyomorított kalandorrá, én poétának születtem, mondjuk, regényírónak, mért voltam én boxoló, kerítő, mit kémkedek, nekem egy lánnyal Tahiti szigetere kell mennem, ahogy ő is tudja, ez az ismeretlen, aki itt iszik, szemközt velem. Mi közöm nekem Irasaka Yasu herceg székszuális szüségleteihez? Hogyan kerülök én ide, ebbe az örültek házába, ahol enyészet szaga a parfümjé ezeknek a fantomoknak? Mit is akarok ma Dorothy Laneel, valami végzetes babonáságot, valami olyat, amit nem is én akarok? Igaz, na kell a herceghez vinnem, ma a szokott időben. Kell, indulok is. Bucsuznom kell ettől az ismerlentől, aki belelát titkaimba.

Amikor bucsuzni akartam tőle, már nem volt sehol. Ha nem állottak volna az asztalon a pohá-

rak, egy megbontott üveg és az osztrigás-tál, azt hittem volna, hogy fantommal ültem szemben. Így visszaemlékeztem a golfjátékra, a beszélgetésre, mindenre. Hogyan jutottam aztán Dorothy Lanehez, azt nem tudom. Csak arra emlékszem, hogy egy terrasz lépcsőjén szorosan mellettem állott, mintha régen, az idők kezdete óta ott állana mellettem.

— Most indulnunk kell, mondtam. Eljött az idő.

Nem felelt, csak nézett, mint valami félelmes hírnököt.

— Indulnunk kell, suttogtam rekedten. A herceghez.

Husz perc múlva ott volt Cormoranom az aeropalota tetőzetén, a szokott időben.

Május 3.

Értek már mindent. Tegnap kihallgattam titkos mikrofonom segítségével Dorothy Lane és a herceg minden szavát és látom, hogy lavina lehet abból a hógolyóból, melyet elindítottam. Ez a nő az eszelősök rettenetes szívósságával viszi keresztül azt, amit akar. Karmait máris belevájta a hercegbe, aki tudatta velem, hogy ma nem kell nő. Ez most történik először és annyit jelent, hogy Dorothy Lane megtette a lehetetlent. Igaz, nagy áldozat árán. Elárulta azt az embert, aki évek óta a szeretője, Nishi Vladimirt. Másképpen nem tudta volna meghosszabbítani az órát. Most már tudom, hogy ez a titokzatos ember a japán hadvezetőség kémszolgálatának főnöke. Azt is tudom, hogy más államok számára viszont itt kémkedett. Ezen nem lepődtem meg. A kémek rendszerint több gazdát szolgálnak, beleesnek ebbe, anélkül, hogy akarnák. Egyszerűen a kémkedés technikájából kifolyólag. Így biztosabban dolgozhatnak és hogy többfelől huznak fizetést, ez már másodrangú kérdés. Az is, hogy melyik félnek szolgáltattak hamis adatokat az ellenőrizhetetlen anyagból.

Ma sem kell új nő, sőt továbbra sem, bizonytalan ideig. Nem fontos. Elértem célot, hallgatódznom sem kell. Dorothy Lane pontosan beszámol nekem mindenről. Mintha cinkostársam volnék az ötödik elem létrehívásában. Én megdöbbenve hallgatom.

Titokzatos kezek munkája

A két japán párt megegyezett. Kicsi híjja, hogy a herceg nem tette magáévá a progresszivek álláspontját, akadt volna hely az egész kíváncsi japán nép számára. Ha nem Szibériában, ugy az azzal szomszédos déli fensikokon és sivatagokban. Ezeket a technika mai eszközeivel rövid időn belül játszva tehernek termékké, ha szükség volna rájuk. Mandzsu-riát is igénybe vették volna kevésbé lakott részein. Dorothy Lane meggyőzte a herceget arról, hogy az orosz köztársaság számára teendő elvi engedmények öngyilkosságot jelentenének a japán nép legértékesebb tömegei számára, nem is szólva a feudális nagytőkés és polgári rétegekről. Nagyban segítségére volt Dorothy Lanének ebben Mitsu Jorisaka, az áruházfejedelem. Japán legnagyobb vagyonának ura, nemkülönben Takabo tanár, az egész probléma felvetésének kezdeményezője. Erős a gyanum, hogy Takabo nagy összegeket kaphatott ismeretlen helyről, ahol sejtették, hogy interpellációja háborút fog kibombantani. Takabot megfigyeltetem és kivomozom azt a titokzatos hatalmat, melynek ő volt a gyújtószinória. Legalább is az egyik. A másik akaratlanul én voltam, amikor ezt a furiát felszabadítottam a hercegbe. Most nincs más tennivalóm, mint készenlétben lenni körülötte. Igaz, ez a játék, már l'art pour l'art játszom. Nem hiába mondják, hogy egy bolond százat csinál. A kocka tehát el van vetve. Most már csak idő kérdése, mikor száguld neki kilencven ezer japán repülőgép az amerikai partoknak. A hivatalosan bevallott légi haderő ugyan csak tizenötezer aeroplán. Szükség esetén azonban a többi kereskedelmi és közlekedési célokat szolgáló hetvenötezer aeroplán két óra leforgása alatt átalakítható.

Folytatása következik.)